

Iepriecina arī izrādi "Līnis murdā"

Foto - Z. Logina

Fināls Edvarda Vulfa lugai "Līnis murdā". Luga sarakstīta 20.gs. sākumā un stāsta par jaunu mākslinieku, kurš savus sirds sarežģījumus un materiālās grūtības cenšas risināt, ieviejojot sludinājumu avīzē ar cerību satikt bagātu skaistā dzimuma pārstāvi. Dažādu aprindu dāmu atsaucība ir pārsteidzoši negaidīta, radot intriģējošus paņēmienus, kā izkļūt no sieviešu slazda. Gleznotāju Augustu Līni atveidoja Viktors Jakovļevs, jauno rakstnieku Kārli – Rūdis Ķikusts. Kalponi lieliski tēloja Ludmila Buša, bet dāmu lomās iejutās Samanta Kobzeva, Astrīda Jakovļeva, Gunta Zaharāne, Elita Gromova un Janīna Viksna.

Zinaida Logina

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu pagasta Naudaskalna tautas namā skatītāji varēja redzēt režisores Ivetas Supes iestudēto Eduarda Vulfa izrādi "Līnis murdā", un tas bija Naudaskalna teātra sveiciens skatītājiem 15.dzimisšanas dienā.

"Cilvēks top labāks, ja var darīt, ko vēlas! Dziesma, deja, teātra spēlēšana, – ja to darām no sirds, ir kā zemē iesēta saulespuķes sēkliņa. No tās rodas varena puķe – spilgtā krāsā, kameņu un putnu dāsna aicinātāja, nenogurstoša saules meklētāja," piesakot izrādi, klātesošos uzrunāja tautas nama vadītāja Aina Biseniece. Viņa atklāja, ka Naudaskalna teātra sēkliņa iesēta jau 2009.gada pavasarī, kas, gadu gaitā laistīta, lolota, aprūpēta, izveidojās par skaistu stādu. Šo darbu uzņēmās režisore Vaira Resne, sākot strādāt ar aktiermeistarības pamatiem un iestudējot pirmo izrādi, – 2010.gada 4.aprīlī pie skatītājiem nonāca Eduarda Vulfa darbs "Dzīvē kā dejā". Fragmentu no šīs izrādes atcerējās un svētku dienā skatītājiem parādīja Elita Gromova. Vairai Resnei vienmēr patika strādāt ar nopietniem klasiķu darbiem, tāpēc tapa fragmenti no Fridriha Šillera darba "Marija Stjuarte", kurus toreiz un tagad lieliski nospēlēja Gunta Zaharāne. Vēlāk teātris iestudēja Annas Brigaderes izrādi "Čaukstenes", ar kuru

piedalījās Latvijas amatiereteātru iestudējumu skatē "Gada izrāde – 2014", kā arī Starptautiskajā klasiskās dramaturģijas festivālā "Ķiršu dārzs – 2015".

"Kopā ar Naudaskalna tautas nama jaukto vokālo ansambli iestudēta arī muzikālā izrāde "Šai gaismas mirkli, ko par dzīvi sauc". Darbs notika arī ar aktieriem individuāli, kur savijās dažāda dzeja, esejas. 2017.gada 7.jūlijā aizvadījām pirmizrādi, parādot Noras Vētras Muižnieces darbu "Māsas". Ar šo izrādi piedalījāmies Latvijas amatiereteātru skatē Jēkabpilī "Gada izrāde 2017", kas veltīta Latvijas simtgadei. 2021.gadā – arī VII Starptautiskajā klasiskās dramaturģijas festivālā "Ķiršu dārzs". Kopā tā parādīta 17 reizes. 2022.gadā vēl kopā ar Vairu iestudējām izrādi "Mani šodienas mirkli", faktus atklāja Aina. Viņa atgādināja aizvadītā gada Vasarsvētkus, kas atnāca ar skumju ziņu, – režisore Vaira Resne aizgājusi mūžībā. Kā pateicība par ieguldīto darbu teātri nākamgad 4.janvārī Balvu Romas katoļu baznīcā notiks Svētā Mise.

Teātra laudis Naudaskalnā vēlējās turpināt iesāktu un meklēja jaunu režisori. Darbu uzsāka Iveta Supe, iestudējot Rūdolfa Blaumaņa "Skroderdienas Silmačos" fragmentu, kuram sekoja Eduarda Vulfa izrāde "Līnis murdā", kura pirmizrādi piedzīvoja Lieldienās. Skatītāji jau redzējuši astoņas izrādes, un šogad Starptautiskajā klasiskās dramaturģijas festivālā "Ķiršu dārzs" tā izpelnījies atzinību.

Nākamajā
Padugumā

● **Izicina novada priekšnieku**
Labais un sliktais Lazdukalnā

● **Uz darbu iet ar prieku**
Saruna ar ģimenes ārsti Ilgu Zušu

Nosaka priekšvēlēšanu izdevumu apmērus

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs aprēķinājis priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumu apmēru katrā Latvijas pašvaldībā, ko politiskās organizācijas drīkstēs tērēt pirms 2025.gada 7.jūnijā plānotajām pašvaldību vēlēšanām. Piemēram, priekšvēlēšanu izdevumu apmērs Balvu novadā (balsstiesīgo skaits 16 412) ir 10090,10 EUR; Alūksnes novadā – 7 534,99 EUR; Gulbenes novadā – 10 149,73 EUR; Ludzas novadā – 11 215,80 EUR. Ierobežotie izdevumi attiecas uz politiskās reklāmas izvietošanu, labdarību, sponsorēšanu, pabalstiem un dāvinājumiem. Jāpiebilst, ka ne-saistītā persona priekšvēlēšanu aģitācijai drīkst izmantot līdzekļus, kas nepārsniedz 15 attiecīgā kalendārā 2025.gada minimālās mēnešalgas jeb 11 100 EUR.

Īsziņas

Vēstule Ziemassvētku vecītim

"Latvijas Pasts" aicina savlaikus nosūtīt vēstules Ziemassvētku vecītim, – lai līdz Ziemassvētkiem iekšzemes sūtījums sasniegtu adresātu, tas jāizsūta līdz 19.decembrim: "Ja vēlies nosūtīt vēstuli Ziemassvētku vecītim Latvijā, tad tā jāadresē: Ziemassvētku vecītim Rūķupē, Ziemupes pasts, Vērgales pagasts, Dienvidkurzemes novads, Latvija, LV-3463. Ja vēlies, lai vēstuli saņem Santa Klauss Somijā, tad to adresē: Santa Claus, Tähtikuja 1, 96930, Rovaniemi, Finland. Savukārt aploknes priekšpuses kreisajā pusē vai tās aizmugurē jānorāda paša sūtītāja adrese, īpašu uzmanību piešķirot ne tikai tās pierakstam, bet arī korektam pasta indeksam."

Aktuāli

Divās Balvu skolās – jauns

Noslēdzies Balvu novada pašvaldības izsludinātais iepirkums par ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu izglītības iestādēs Balvu pilsētā un pansionātā “Balvi”. Šis gads šajā sfērā nesis pārmaiņas, jo divi vietējie un ilggadējie ēdināšanas uzņēmumi vismaz uz turpmāko gadu, līdz nākamgad tiks izsludināts jauns iepirkums, divās Balvu skolās savu darbību pārtraukusi, tā vietā mūsdienu tirgū ielaužoties krietni lielākam ēdināšanas nozares spēlētājam.

Uzņēmums ar daudzmiljonu eiro apgrozījumu

Balvu sākumskolā un pansionātā “Balvi” ēdināšanas pakalpojumus turpina sniegt SIA “Senda Dz”. Savukārt Balvu Valsts ģimnāzijā, kur līdz šim strādāja IU “Valdogs”, un Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā, kas bija SIA “Senda Dz” pārziņā, tagad bērnus ēdina SIA “Baltic Restaurants Latvia”, kas abus vietējos uzņēmumus minētajās skolās iepirkumā uzvarēja.

Kas tad ir SIA “Baltic Restaurants Latvia”? Publiski pieejamā informācija liecina, ka šis sabiedriskās ēdināšanas uzņēmums reģistrēts 2001.gadā, kā patiesie labuma guvēji ir Guntis Bredovskis, Anita Gleizde un Aigars Kaugurs. Divi lielākie segmenti, kuros strādā SIA “Baltic Restaurants Latvia”, ir iestāžu segments (95 vietas) un darbinieku pusdienu restorāni (20 vietas), uzņēmumam tajos paturot vadošo tirgus pozīciju. SIA “Baltic Restaurants Latvia” apgrozījums 2023.gadā pieauga par 44,76%, lielākajai ietekmei uz tā palielināšanos esot no jaunajām struktūrvienībām, kas tika atvērtas 2022.gada otrajā pusē un darbojās 2023.gadā. Arī pērn uzņēmums turpināja atvērt jaunas struktūrvienības, gadu pabeidzot ar kopumā 133 struktūrvienībām. Tāpat publiskie pārskati liecina, ka **2023.gadā SIA “Baltic Restaurants Latvia” apgrozīja 28,52 miljonus eiro, gadu noslēdzot ar 3,47 miljonu eiro peļņu pēc nodokļu nomaksas. Turklāt pērn uzņēmuma peļņa bija vairāk nekā piecas reizes lielāka nekā 2022.gadā.** Pagājušajā gadā uzņēmums nodokļos samaksāja 5,67 miljonus eiro, 2023.gadā esot trešajam lielākajam nodokļu maksātājam ēdināšanas nozarē. Uzņēmumā pērn strādāja 424 darbinieki. 2023.gadā SIA “Baltic Restaurants Latvia” īstenoja arī ilgtermiņa ieguldījumus 0,3 miljonu eiro apmērā, kas galvenokārt investēti jaunu ēdināšanas vietu atvēršanā un jaunās iekārtas jau esošajās ēdināšanas vietās.

Saprotams, ka vietējie Balvu novada ēdināšanas uzņēmumi – SIA “Senda Dz” un IU “Valdogs” – ar šādiem finanšu resursiem neoperē, pat abus uzņēmumus kopā ņemot.

“Kā jaunais ēdinātājs plāno strādāt ar šādu cenu?”

IU “Valdogs” īpašniece DZIDRA SĒRMŪKŠA Balvu Valsts ģimnāzijā ēdināšanas pakalpojumus sniedza jau kopš 1992.gada jeb 32 gadus – arī vēl laikā, kad skolas direktors bija nu jau mūžībā aizgājušais Leonards Silova kungs. Pieredzējuši uzņēmēja atceras, ka šo gadu laikā bijuši dažādi brīži – arī ne tie vieglākie. Tomēr, kā uzsver Dz.Sērmūkša, nedz viņai, nedz arī pārējiem uzņēmumā strādājošajiem nav kauns skatīties acīs ne bērniem, ne arī vecākiem, pedagogiem un skolas kolektīvam kopumā, jo visus šos gadus ikvienam no viņiem ēdināšanas pakalpojumi sniegti ar vislabāko sirdsapziņu. Tādēļ īpaši nepatīkams pārsteigums bija, kad Balvu novada pašvaldības iepirkumā par ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu izglītības iestādēs uzreiz divi ilggadējie vietējie uzņēmumi – Dz.Sērmūkšai piederošais IU “Valdogs” un SIA “Senda Dz”, kā vadītāja ir Dzintra Sprudzāne – tajā neuzvarēja. Tam, kā sarunā ar laikraksta “Vaduguns” žurnālistu uzsver Dz.Sērmūkša, ir arī visnotaļ pamatoti iemesli. “Proti, pašreizējais ēdinātājs SIA “Baltic Restaurants Latvia”, kas darbu Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā uzsāka novembra vidū, bet Balvu Valsts ģimnāzijā – šī paša mēneša nogalē, iepirkumā startēja un uzvarēja ar viszemāk piedāvāto cenu. Vēlētos saprast, kā viņi ar nosolīto zemāko cenu plāno vispār strādāt? Patiesībā uzreiz rodas arī ļoti konkrēts jautājums. Pirmkārt, kā tas iespējams, ja, piemēram, biežpiena sieriņš “Mazulis” vairumtirdzniecībā maksā 29 centus, bet šis uzņēmums šo pašu produktu bērniem plāno piedāvāt par 20 centiem? Tas taču ir smieklīgi! Otrkārt, ēdināšanas uzņēmums, kurš iepirkumā nosolījis zemāko cenu

Foto - A.Kirsanovs

Balvu Valsts ģimnāzijas virtuve. “SIA “Baltic Restaurants Latvia” pārstāvis, esot Balvos, augstprātīgi izteicās, ka ar laiku viņu uzņēmums pārņems visu... Ziniet, vecāka gadagājuma cilvēki nav muļķi, kuri mēdza teikt: “Sava deguna galu redz, bet mūža galu – nē!” Nekas jau nav beidzies,” uzsver IU “Valdogs” īpašniece Dzidra Sērmūkša, kuras uzņēmums līdz šim daudzus gadus sniedza ēdināšanas pakalpojumus Balvu Valsts ģimnāzijā. Attēlā – ģimnāzijas virtuve un jaunā ēdināšanas uzņēmuma darbinieki.

un uzsācis darbu, no tās vairs nevar atteikties un par šādu pašu cenu uzņēmumam ēdināšanas pakalpojumi jāsniedz visu termiņu jeb līdz nākamajam iepirkumam – šajā gadījumā tas ir viens gads. Pretējā gadījumā par saistību nepildīšanu var būt tiesvedība. Treškārt, kur jaunais ēdināšanas uzņēmums norādījis, ka sadarbosies ar bioloģisko un integrēto zemnieku saimniecību? Tas šī uzņēmuma pieteikumā iepirkumam nebija norādīts. Tāpat novērots, ka SIA “Baltic Restaurants Latvia” jau pirmajā darba dienā (25.novembrī) uz Balvu Valsts ģimnāziju bērniem ēdienu atveda no Alūksnes, lai gan stingri noteikts, ka tas jāgatavo uz vietas skolā,” uzsver Dz.Sērmūkša.

“Malā pastumti divi ilggadēji vietējie uzņēmumi”

Uzņēmēja piebilst, ka SIA “Baltic Restaurants Latvia” savā pieteikumā iepirkumam arī solīja, ka brokastīs un launagā dos pavisam citu ēdienu, nekā tas ir pašlaik. “Līdz ar to rodas jautājums, ko šādā gadījumā dara atbildīgie Balvu novada pašvaldības darbinieki un Iepirkumu komisija? Vai Iepirkumu komisija domāta tikai uz to brīdi, kad vajag izsludināt iepirkumu, bet tam, vai turpmāk tiek ievērotas saistības, viņi līdzī vairs neseko? Mūsu uzņēmums iepirkuma pieteikumā arī norādīja, ka, sniedzot ēdināšanas pakalpojumus, sadarbosimies ar latviešu uzņēmējiem, vietējiem zemniekiem un bioloģiskajām saimniecībām, bet SIA “Baltic Restaurants Latvia” kā vienu no sadarbības partneriem norādīja, piemēram, SIA “Sanitex”, kas izplata Lietuvas produkciju. Tomēr arī tas acīmredzot nevienam nav vajadzīgs. Tas nozīmē, ka viens no iemesliem, kādēļ zaudējam iepirkumā, ir tāds, ka vēlējamies atbalstīt vietējos latviešu uzņēmējus?” jautā Dz.Sērmūkša.

IU “Valdogs” īpašniece uzsver, ka SIA “Baltic Restaurants Latvia” Balvu Valsts ģimnāzijā nepārdos arī konditorejas izstrādājumus. Tomēr visus šos gadus bērni un skolas kolektīvs kopumā šādu produkciju bija ļoti iecienījis, ko IU “Valdogs” arī piedāvāja. “Savulaik bulciņas un tamlīdzīgu konditorejas produkciju skolās gribēja aizliegt. Es biju tas cilvēks, kurš rakstīja un runāja ar dietologiem, proti, ka visas vecmāmiņas gadiem cepušas, piemēram, ābolu pīrāgus. Ja šī produkcija uzcepta skolas virtuvē bez jebkādam pievienotām ķīmiskām

vielām un ar tīriem Latvijas miltiem un sviestu, vai tad šādā veidā var aptaukoties? Man ir arī ilggadējas darbinieces, no kurām viena ģimnāzijā strādāja jau 16 gadus. Līdz ar to visam ģimnāzijas kolektīvam zinām vārdus un uzvārdus, kā arī bērnus, kuri nevar uzturēt lietot, piemēram, miltus vai pienu. Vai jaunais ēdināšanas uzņēmums to zina un ļoti rūpīgi to ņems vērā?” jautā Dz.Sērmūkša.

Sašutums par bezkaunīgo attieksmi

Uzņēmēja piebilst, ka līdz ar jaunā ēdināšanas uzņēmuma ienākšanu Balvu pilsētā diemžēl nācās saskarties arī ar ļoti personīgi nepatīkamu gadījumu. “Ja viens no SIA “Baltic Restaurants Latvia” pārstāvjiem, uzsākot pārvākšanās darbus Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā, kur līdz tam strādāja SIA “Senda Dz”, tās vadītājai Dz.Sprudzānes kundzei atļāvās atklāti acīs pateikt, lai viņa savāc savas mantas un dodas prom, tad... Vai šādi var atļauties runāt, it īpaši

pret tik cienījamu cilvēku, kāda ir Dz.Sprudzāne? Vai kauns ir? Šobrīd malā pastumti divi ilggadēji vietējie uzņēmumi, un vēl jāspējam ar šādu attieksmi...,” sašutusi ir Dz.Sērmūkša.

Jautāta, vai pēc gada, kad Balvu novada pašvaldībai būs jāizsludina jauns ēdināšanas pakalpojuma sniegšanas iepirkums, tajā atkal plāno startēt, IU “Valdogs” īpašniece Dz.Sērmūkša viennozīmīgi uzsver: “Protams! Jāteic gan, no pašreizējās novada vadības atbalstu neesmu redzējusi pat uz puscentu! Ja iepriekšējie novada vadītāji (Ināra Ņikuļina, Andris Kazinovskis, Aigars Pušpurs) brauca uz, piemēram, Balvu Valsts ģimnāziju, visu apskatījās, apjautājās, kas nepieciešams, un tiešām cīnījās un palīdzēja gan mums, gan

arī ģimnāzijas kopumā, tad no pašreizējās novada vadības nekā tāda nav. Vienīgais, ko varu pateikt, ka 16.novembrī Balvu Kultūras un atpūtas centrā notika Balvu Tautas teātra izrāde pēc Kārļa Skalbes pasakas motīviem “Kaķīša dzirnavas”. Absolūti nav nekā pret cienījamu latviešu dzejnieku Kārli Skalbi, bet jāsaprot, – šo izrādi novads laikam iestudēja speciāli mums, lai mēs, gluži kā vecie kaķi, ātrāk dodamies prom, jo nu mūsu vietā platiem soljiem ieradušies citi, un tagad nu gan viss būs vislabākajā kārtībā!”

Ēdināšanas nozarē strādāju jau kopš 1984.gada jeb 40 gadus. Acīmredzot Balvu novadā uzskata, ka laiks krāmēt koferus un braukt prom, jo tas ir pārāk ilgi...

DZIDRA SĒRMŪKŠA, IU “Valdogs” īpašniece

Aktuāli

ēdināšanas uzņēmums

Nevis atbalsta, bet gremdē

Arī SIA "Senda Dz" vadītāja DZINTRA SPRUDZĀNE Balvu pilsētā ar uzņēmējdarbību nodarbojas jau ilgu laiku. Turklāt šis uzņēmums, kas neapšaubāmi ir viens no pazīstamākajiem un iecienītākajiem mūsu pusē, šobrīd ne tikai nodarbina jau vairāk nekā 50 darbiniekus, bet ir arī viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem visā Balvu novadā. Lūgta novērtēt iepirkuma rezultātus, pieredzējusi uzņēmēja spriež, ka mūsu valstī ne tikai iepirkumu jomā, bet arī citās sfērās acīmredzami nav nekādas kārtības. Runājot konkrēti par uzņēmējdarbību, Dz.Sprudzāne uzsver, ka likumdošanā jau sen vajadzēja būt iestrādātiem nosacījumiem, kas paredz lielāku valsts atbildību pret uzņēmējiem, īpaši pret Latgales un vēl jo vairāk pierobežā strādājošajiem. Tomēr tā vietā, kā secina uzņēmēja, iepirkumos tiek iekļauti, atklāti runājot, smieklīgi punkti. "Apskatot nupat notikušajā Balvu novada pašvaldības izsludinātajā iepirkumā esošos kritērijus, pēc kuriem vērtēja ēdināšanas uzņēmējus, redzams, ka runa jau nav par labu ēdienkarti un kvalitāti kopumā, tomēr tādas acīmredzot ir mūsu cienījamās valsts prasības. Nav arī noslēpums, ka SIA "Baltic Restaurants Latvia" ir liels uzņēmums ar daudzām lielākām resursiem. Līdz ar to tam ir iespēja pierādīt, ka viņiem it kā viss ir daudzreiz labāks un kvalitatīvāks, bet mēs, vietējie uzņēmumi, varam apsēties uz sava mazā beņķīša. Rezultātā tas vietējos ilggadējos uzņēmumus gremdē, bet ne atbalsta un palīdz tiem kļūt stiprākiem," ar nožēlu secina Dz.Sprudzāne.

Viņa uzsver, ka gribētos, lai pašvaldībai būtu radīta iespēja vairāk atbalstīt savus uzņēmējus. Vienlaikus Dz.Sprudzāne ir neizpratnē, kādēļ iepirkumā uzvarējušais ēdināšanas

uzņēmums tik ļoti vienkārši var pārņemt lielāko daļu Latvijas un iznīcināt mazos uzņēmējus? "Kas notiek mūsu valstī? Vai vietējie ēdināšanas uzņēmumi tiešām ir tik zema līmeņa, ka mums savā pilsētā vairs neuzticam?" jautā SIA "Senda Dz" vadītāja.

Darbs darīts apzinīgi un ar vislabāko sirdsapziņu

Dz.Sprudzāne piebilst, ka uzņēmumus, kuri sniedz ēdināšanas pakalpojumus izglītības iestādēs, regulāri un ļoti stingri pārbauda kompetentās valsts struktūras. Un ar šiem pārbaudes rezultātiem, kā spriež uzņēmēja, iepazīstas ne tikai konkrētās skolas vadība, bet noteikti arī pašvaldība, kas redz, cik apzinīgi un godprātīgi uzņēmējs pildījis savu darbu. "Protams, nekādā gadījumā nevēlos teikt, ka ikvienam skolas bērnam un pedagogam domas par līdzšinējo ēdināšanu ir tādas, ka viss ir pārliecinoši labi un nekas nav maināms. Vienlaikus pati personīgi esmu runājusi ar Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas bērniem, kuri vienbalsīgi atbildējuši: "Mums garšo!" Vai uzņēmējs, dzirdot šādus vārdus, var vēlēties ko vairāk? Nekādā gadījumā nevēlos sevi slavēt un dzirdēt vārdus: "Izcili!" Galvenais, ka pati apzinās, ka savu darbu esmu darījusi un joprojām daru apzinīgi un ar vislabāko sirdsapziņu. Jāteic, arī mans mazdēls mācās Balvu Valsts ģimnāzijā, kurš ar līdzšinējo ēdināšanu bija ļoti apmierināts. Tādēļ, ja vietējos uzņēmumus, tajā skaitā IU "Valdogs", kas Balvos strādā jau tik ilgu laiku, var tik

vienkārši pastumt malā, tas ir ļoti skumji," pārdomās dalās Dz.Sprudzāne.

Noslēguma jautāta, vai Balvu novada pašvaldības iepirkumā par ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu plāno startēt arī nākamgad, Dz.Sprudzāne uzsver: "Dažkārt šķiet, ka padarītā darba vērtējums ir tik mazvērtīgs, ka par to, atklāti runājot, mūsu valsts vienkārši nospļaujas. Cik vēl ilgi turpināsim brīst dziļāk mežā, nezinu. Pēc nostrādātiem vairākiem gadu desmitiem nedz es, nedz arī mani draugi un tuvinieki ne mirkli pat vismazāko domu nav pieļāvuši, ka varētu doties prom no savas dzimtas puses, bet allaž aizstāvējuši, cīnījušies un palikuši uzticīgi mūsu Latvijai. Ne tikai es, bet arī daudzi citi cilvēki šeit nenogurstoši strādājuši un patiešām daudz ne tikai nopelnījuši, bet vēl vairāk devuši atpakaļ. Ar šādu skatu un platiem soļiem dosimies arī nākotnē. Arī par sevi neuztraucos, jo mūsu kolektīvs Balvu pilsētā turpinās strādāt tikpat enerģiski. Tomēr, ja paralēli tam valsts tiek izsaimniekota, kas daļai sabiedrības liek krāvēt somas un doties laimes meklējumos uz ārzemēm, tas ir ļoti bēdīgi," uzsver Dz.Sprudzāne.

✓ **Vai vietējie ēdināšanas uzņēmumi tiešām ir tik zema līmeņa, ka mums savā pilsētā vairs neuzticam?**
DZINTRA SPRUDZĀNE,
SIA "Senda Dz" vadītāja

Augstāk publicētajās sarunās ar vietējiem ēdināšanas uzņēmējiem izskanēja jautājums, vai Balvu novada pašvaldības Iepirkumu komisija arī pēc iepirkuma noslēgšanās turpina sekot līdzi, vai tajā uzvarējušais uzņēmējs pilda saistības, kuras uzņēmējs, – konkrēti šajā gadījumā, vai SIA "Baltic Restaurants Latvia" bērniem ikdienā reāli piedāvā tādu ēdienu, kādu solīja pirms tam?

Balvu novada pašvaldības Iepirkumu nodaļā skaidro, ka Iepirkumu komisija ar to nenodarbojas, bet šajā gadījumā atbildīgā persona ir attiecīgās izglītības iestādes direktore. "Pie noslēgtā līguma pielikumā pievienoti visi dokumenti, tajā skaitā iepirkuma uzvarētāja

piedāvājums. Tam, vai uzņēmējs pilda savas saistības un visu ievēro, seko līdz skolās direktore. Līgums paredz, ka saistību ievērošanu var uzraudzīt arī, piemēram, skolas pašpārvalde. Gadījumā, ja saistības netiek pildītas, skolas direktorei vai tās pārstāvjiem par šiem faktiem jāziņo Balvu novada pašvaldības Iepirkumu nodaļai. Ja pārkāpumi tiek konstatēti, tad, ņemot vērā līgumā iestrādātos punktus, uzņēmējam tiek piemērotas, piemēram, sankcijas, soda nauda vai arī tiek panākta vienošanās un risinājums par izveidojušos situāciju," informē Iepirkumu nodaļā.

Vispatiesākais darba novērtējums. Attēlos redzami pateicības vārdi līdzšinējiem vietējiem ēdināšanas uzņēmumiem, kurus tie saņēma, kad pēc iepirkuma skolu virtuves nācās atstāt. Attēla pa kreisi – Atzinība SIA "Senda Dz" kolektīvam un tās vadītājai no Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas, pa labi – Balvu Valsts ģimnāzijas bērnu sagatavots plakāts ar mīļiem 'paldies' vārdiem IU "Valdogs" pavāriem un uzņēmuma īpašnieci. "Kad pēc zaudējuma iepirkumā devāmies prom no Balvu Valsts ģimnāzijas, bija ārkārtīgi liels prieks no skolēniem un pārējā skolas kolektīva saņemt lielu plakātu ar mīļiem vēlējumiem un atzinības vārdiem. Gadu gaitā esam saņēmuši arī daudzas citas pateicības – gan no Balvu Valsts ģimnāzijas un bērnu vecākiem, gan arī savulaik kā ēdināšanas uzņēmums ieguvām 1.vietu Latgalē. Mēs bijām un, uzskatu, joprojām paliekam kā viena liela ģimene," nešaubās IU

"Valdogs" īpašniece Dzidra Sērmūkša.

Savukārt SIA "Senda Dz" vadītāja Dzintra Sprudzāne teic: "Ja ar līdzšinējo ēdināšanas uzņēmumu darbu bija apmierināts gan Balvu Valsts ģimnāzijas, gan arī konkrēti Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas kolektīvs, kas SIA "Senda Dz" katra gada nogalē un kopumā par daudziem nostrādātajiem gadiem pasniedzis pateicības rakstus un arī šobrīd saka labus vārdus, domāju, tas ir visvērtīgākais un patiesākais mūsu darba vērtējums."

"Esam uzņēmums ar lielu pieredzi un zināšanām"

Laikraksta "Vaduguns" žurnālista saruna ar SIA "Baltic Restaurants Latvia" servisa direktoru un uzņēmuma līdzīpašnieku GUNTI BREDOVSKI (attēlā), kas notika neilgi, pirms šis ēdināšanas uzņēmums uzsāka darbu Balvu Valsts ģimnāzijā un Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā.

Vai Jūsu uzņēmums, sniedzot ēdināšanas pakalpojumus abās minētajās skolās, plāno sadarboties ar vietējiem uzņēmumiem, bioloģiskajām zemnieku saimniecībām?

– Bez šaubām, jo arī iepirkumā viens no nosacījumiem bija sadarbība ar bioloģiskajām saimniecībām. Piemēram, viena no šādām saimniecībām būs vietējais dārzenu piegādātājs. Tā ir normāla prakse.

Vai ēdienu gatavosiet uz vietas skolās? Izskanējusi informācija, ka tas tiks piegādāts...

– Izstrādātajos nosacījumos ir konkrēti atrunāts, ka pilnīgi visās izglītības iestādēs, kurās ir virtuve, ēdiens jāgatavo uz vietas

skolās. Tā darīsim arī mēs. Ja kāds saka, ka skolēniem ēdienu piegādāsim termosos, tās ir absolūtas baumas! Vienkārši ir cilvēki, kuri, Balvu novada skolās uzsākot darbu jaunam ēdināšanas uzņēmumam, acīmredzami mēģina izplatīt safabricētu informāciju un apkārtējos ar kaut ko baidīt. Tas viss no malas izskatās ļoti komiski. Tās ir pilnīgākās muļķības! Protams, nekad nevar izslēgt, ka iestājas kāda krīzes situācija, piemēram, ir ilglaicīgs elektroenerģijas pārrāvums, sabojājas iekārtas vai notiek citi iepriekš neparedzami gadījumi. Šādos gadījumos galvenais uzdevums joprojām paliks nemainīgs, proti, paēdināt bērnus. Turklāt krīzes situācijās vairs nebūs būtiski, proti, ēdiens gatavots uz vietas konkrētajā izglītības iestādē vai citviet un pēc tam atvests uz skolu.

Ir cilvēki, kuri, uzsākot darbu jaunam ēdināšanas uzņēmumam, mēģina izplatīt safabricētu informāciju un apkārtējos ar kaut ko baidīt. Tas viss izskatās ļoti komiski.

Foto - no personīgā arhīva

*Turpinājums 12.lpp.
Sagatavoja A.Ločmelis

Nedēļas jautājums

Kā vērtējat faktu, ka maznodrošinātajiem nākamgad nebūs pārtikas pakas?

Sanita Karavoičika

ILUTA BUGLOVA no Balviem: – Esmu Balvu novada Sociālās pārvaldes sociālā mentore un ikdienā satiekos ar cilvēkiem, kuriem ir maznodrošinātā statuss. Protams, tā ir slihta ziņa, cilvēki saskumuši, ka paku nebūs, jo tas tāpat ir sava veida atbalsts. Reizēm pat nākas apbrīnot saimnieces ģimenēs, kuras no tā mazumiņa, kas pakās ir, spēj pagatavot daudz un garšīgus ēdienus. Diemžēl tas ir fakts, ka cilvēkiem

pietrūkst naudas visām vajadzībām, it īpaši, ja ģimenē ir bērni. Taču labi, ka maznodrošinātajiem saglabājas atbalsts malkas iegādei, medikamentiem, televīzijai vai mobilajiem telefoniem, komunālajiem maksājumiem, kā arī elektrībai. No saviem personīgajiem novērojumiem varu spriest, ka atbalsts, kas izpaužas kā pārtikas pakas maznodrošinātajiem, ir būtisks. Ceru, ka šī atbalsta neesamība būs pārejoša un tuvākajā nākotnē tiks atkal ieviests šāds analogisks vai pat vēl progresīvāks atbalsts.

ANITA LIVZENIECE no Balviem: – Par šo jautājumu neesmu īsti aizdomājusies. Man ir radniece, kurai ir maznodrošinātā statuss, viņa regulāri saņēma pārtikas pakas. Dzirdēju, ka Saeimas deputāte rosinājusi paku vietā izsniegt produktus, kuriem termiņš tuvu beigām. Bet, ja cilvēks dzīvo viens pats un viņam iedos pakas ar produktiem, kuriem termiņš uz beigām, viņš viens nespēs to visu

apēst. Tad varbūt labāk, lai nav. Domāju, ka nākotnē cilvēku ar maznodrošināto statusu kļūs arvien vairāk. Lauki iztukšojas, un tur cilvēkiem darba nav. Un ne jau visi var savas lauku mājas pamest, ne visiem ir iespēja dzīvot pilsētā.

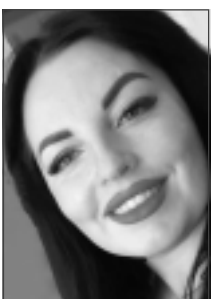

INESE HOMKO no Medņevas: – Protams, pārtikas pakām būtu jābūt. Man pašai ir trūcīgās statuss, un no nākamā gada arī mums paku skaits samazināsies. Pārtikas produkti, kas ir šajās pakās, tiešām ir atbalsts. Laukos darba nav, mums taču viss likvidēts – ne vairs bērnu dārza, ne skolas. Pilsētā arī visiem vietas nepietiks un, cik zinu, arī tur darba nav. Lai strādātu, piemēram, par pārdevēju vai arhivāru, tomēr kaut kādām prasmēm un zināšanām ir jābūt. Man ir mazdārziņš, tur visu, ko varu, izaudzēju. Bet, ja būtu darbs, protams, būtu daudz labāk.

SKAIDRĪTE ŠAICĀNE no Medņevas: – Tie, kuri gadiem saņēmuši, jau pieraduši pie šīm pakām, un viņiem tā varētu būt slihta ziņa. Man šajā jautājumā divējādas pārdomas. Ir slimī, veci, nevarīgi cilvēki, kuriem patiešām šāds atbalsts ir vajadzīgs, viņiem pienākas. Bet ir gados jauni un spēcīgi, kuri, var teikt, izauguši uz pabalstiem. Viņi nekautrējas un tā arī pasaka, – man pienākas. Un tādu cilvēku mums,

Balvu novadā, diemžēl pietiek. Bet strādājošajiem neviens neko nedod – ko pati izaudzēju, to ēdišu, neizaudzēju – nebūs. Tāpēc tiem, kuriem divas rokas, divas kājas un vēl paši spēka gados, gribētu teikt, – vairāk vajag darīt, bet mazāk runāt un prasīt.

AIJA BISTERE no Balviem: – Kaut arī šajā kategorijā neietilpstu, jo ir darbs un viss kārtībā, manuprāt, pārtikas pakas daudziem bija atbalsts. Ne visi varbūt uzreiz var atrast darbu, kāds veselības dēļ nevar strādāt – iemesli, visticamāk, ir dažādi. Man liekas, tā isti nav šo cilvēku izvēle būt tādā grūtā situācijā, kad reizēm varbūt pietrūkst, ko likt uz galda. Kad veikalā "Rimi" notiek labdarības akcijas, kur ziedo pārtiku, vienmēr piedalos un nopērku produktus. Tas ir tikai normāli, ka cilvēki atbalsta un palīdz. Un ir ļoti žēl, ka maznodrošinātajiem pārtikas paku vairs nebūs. Mums jau tā ir tik liels bezdarba līmenis un daudziem nav darba. Cenas veikalos tikai ceļas, un no Jaungada noteikti celsies vēl. Cilvēkiem kļāsies vēl smagāk.

MANA NEDĒĻA

AIJA MEŽALE, Balvu novada domes deputāte

Nedēļa bijusi diezgan darbīga, jo turpinās šim rudenim un ziemai iekārtojot darbi. Abi ar vīru uzmanīgi sekojam līdzi dēļa Ernesta medicīnas inženierijas studijām pēdējā – piektajā – kursā, jo šobrīd viņš paralēli raksta gan bakalaura, gan inženiera darbu. Pricējās, ka iedegta Balvu pilsētas egle. Esmu ievērojusi, ka arī dažās daudzdzīvokļu mājās iedzīvotāji sākuši izrotāt logus, arī pie uzņēmumiem parādās Ziemassvētku rotājumi, bet pagaidām viss vēl ir procesā. Patikami, ka, ejot pa ielu, nav slidens, jo laiks šoruden tiešām priecē. Tā ir viena no apsaimniekotāju prioritātēm – paspēt nokaisīt ielas slidena laikā, lai cilvēki negūtu traumas. Šobrīd sekoju līdzi Baznīcas ielas 14. nama piebraucamā ceļa rekonstrukcijai, kurā ieguldīts liels darbs. Tāpat turpinās jumtu nomaiņa divām man uzticētajām mājām – Bērzpils ielā 46 un Ezera ielā 41, kas drīzumā jāpabeidz. Sākot ar trešdienu, kopā ar pārējiem domes deputātiem sāksim plānot nākamā gada budžetu. Trešdien domē spriedām par kultūras, izglītības un sporta jautājumiem, ceturtdien kā komitejas locekle piedalījos sociālās jomas budžeta plānošanā. Savukārt šo nedēļas nogali esmu iecerējusi pavadīt mierīgi ģimenes lokā. Kopā ar vīru brīvdienās izbaudīsim pirts priekus, kas jau kļuvusi par tradīciju. Jāteic, ka, pateicoties pirtij, veselība tiešām ir uzlabojusies.

No vēstulēm

Sniegavīrs un svece

*Iemilējās sniegavīrs
Spožā svētku svece,
Kas tik gaiši logā mirdz,
Ka vīrs vairs skatu novērst nespēj.*

*Sniegavīrs tuvāk logam brien,
Kur skan svētku dziesmas,
Preī sveces gaismai arvien,
Kā taurenis pats metas liesmās.*

*No loga ne vien gaisma plūst...
Siltumā sniegavīrs sāk tecēt,
Viņš nemanā, ka lēni kūst,
Tāpat kā svētku svece...*

*Tā saļimst staltais sniegavīrs
Pie spoži apgaismotā loga,
Bet arī svece nav bez sirds
Un sadeg veltās mokās...*

*Birst parafīna asaras,
Un pretī logam liecas svece staltā,
Bet kā mūris ceļā stāv
Rūts nežēlīgā, saltā.*

*Tā sadeg svece savās liesmās,
Un peļķē sabruk sniegavīrs,
Bet, skatot liksmām svētku dziesmām,
Vai kāds to vispār pamanīs?*

NAURIS GEKIŠS

Kas jāņem vērā?

Pirms īpašuma iegādes cilvēki primāri vēlas izpētīt, ko nozīmē dzīve konkrētajā apkaimē. Ar mērķi palīdzēt labāk orientēties šajā izaicinājumā, Valsts vides dienests (VVD) ir sagatavojis informatīvus materiālus, kuros izklāstīts, kas jāņem vērā, iegādājoties zemes īpašumu tā apbūvei, un kā veiksmīgai tai sagata-

voties, lai novērstu potenciālos riskus. Informatīvajos materiālos apskatīti būtiskākie kritēriji: plūdu riska teritorijas, aizsargjoslas un ierobežojumi, vietas piesārņojums, aizsargājamas dabas teritorijas, blakus esošās piesārņojošās darbības, trokšņi un gaisa kvalitāte, kā arī piekļuve pie īpašuma.

“Iegādājoties zemes īpašumu tā apbūvei, svarīgi ņemt vērā vairākus būtiskus faktorus, kas ietekmēs ne tikai projekta īstenošanu, bet arī labsajūtu un dzīves kvalitāti tajā. Pirms lēmuma pieņemšanas, lai nepieredzētu nevēlamas situācijas un zemes īpašuma iegāde nesagādātu nepatīkamus pārsteigumus, ir svarīgi rūpīgi izprast un iedziļināties vairākos riskos, ko var slēpt zemes īpašuma iegāde,” uzsver VVD Atļauju pārvaldes direktore Daina Kalēja. Tāpat būtiski ņemt vērā, vai īpašums atrodas pilnīgi vai daļēji kādā aizsargjoslā, kur būtu aizliegta vai ierobežota būvniecība. Jāizvērtē arī piesārņojuma risks – vai zemes gabals un apkārtnējās teritorijas ir reģistrētas kā piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas.

Vienlaikus jāpārbauda, vai izvēlētais zemes īpašums nav īpaši aizsargājama teritorija, kur būs ierobežota būvniecība. Piemēram, kāda aizsargājamā putna ligzdošanas vieta. Būtisks aspekts ir arī blakus esošās piesārņojošās darbības, tāpēc svarīgi pārliecināties, vai blakus neatrodas kāda ražotne vai atkritumu poligons. Attiecīgi, kas notiek vai notiks blakus teritorijās, tāpat arī jāņem vērā vēja faktors, ka tas varētu atnest piesārņojumu iecerētā zemes īpašuma virzienā. Trokšņi un gaisa piesārņojums arī ir risks, ja neiedziļinās, ka plānotais īpašums nav

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsu labākā saņem redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

pārāk tuvu lielceļiem vai industriālām zonām, lidlaukiem. Ne mazāk svarīgi ir pārliecināties, vai arī piekļuve īpašumam ir likumīga, jo bez tās nebūs iespējams veikt apbūvi. Piemēram, vai zemes gabalam izveidota likumīga piekļuve (piebraucamais ceļš).

Šī informācija ir noderīga ikvienam, jo palīdz izvairīties no neparedzētām problēmām un papildus izmaksām nākotnē. Pareiza sagatavošanās un izpēte ļauj veikt apzinātu un drošu investīciju, kā arī nodrošināt, ka apbūve būs saskaņota un veikta pēc noteikumiem, bez pārkāpumiem. Rūpīga plānošana un ekspertu konsultācijas ir atslēga uz veiksmīgu apbūves projektu. Ar visu informāciju un sagatavotajiem materiāliem var iepazīties VVD tīmekļvietnē “Kas jāņem vērā, iegādājoties zemes īpašumu tā apbūvei”.

AIJA JALINSKA, sabiedrisko attiecību vadītāja

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

“Lasu ziņas sociālajos portālos un priecājos. Priecājos ne jau par tām daudzajām sliktajām vēstīm, kas mūsu valsts iedzīvotājus sagaida no nākamā gada. Pieaugs maksājumi tam un šitam, par degvielu maksāsim vairāk, par elektrību un par ko tik vēl nē. Spēj tikai strādāt un pelnīt maksājumiem. Priecājos par tiem drošminiekiem, kuri šonedēļ pašā rīta agrumā pie Zemkopības ministrijas izgāza mēslu kravu, tādā veidā izrādot neapmierinātību saistībā ar ministrijas virzītajām izmaiņām regulējumā, palielinot maksājumus Pārtikas un veterinārajam dienestam (PVD),

kā arī ieviešot eksporta nodokli liellopiem. Tas, ko viņi izdarīja, patiešām ir ļoti rets gadījums Latvijas lauksaimniecības vēsturē, bet acimredzot cilvēkiem mērs ir pilns un viņi redz un saprot, ka nekādas sarunas pie galda te vairs nelīdzēs. Godīgi sakot, ne reizi vien esmu nodomājusi, – cik tie latvieši pacietīga tauta – maksās visu, ko uzliks, un tik daudz, cik prasīs. Jo uz kā cita rēķina, ja ne uz parastās tautas, tad valsts cels savu labklājību un segs milzu kredītu, ko mūsu Saeimas deputāti vieglu roku paņēmuši,” teica novada iedzīvotāja.

Kā vērtējat rosinājumu maziturīgajiem ziedot pārtiku, kam tuvojas derīguma termiņa beigas?

Viedokļi

Ziedotā pārtika un derīguma termiņi – par ko īsti ir stāsts?

MAIRITA LŪSE, 14. Saeimas deputāte

Pēc virsraksta sociālajos portālos “Progresīvo” politīkē rosina maznodrošinātajiem veidot pārtikas pakas no veikalu produktiem ar beigušo derīguma termiņu” par pārtikas pakām un ēdiena ziedošanu esmu saņēmusi ļoti daudzus komentārus. Cilvēki ir sašutuši, bet parasti tikai līdz brīdim, kad saprot, kas īsti tika sacīts komisijas sēdē.

Pārtikas ziedošanas iniciatīvām Latvijā sekoju līdzī jau kopš 2018.gada, kad Latvijā gan labdarības organizācijas, gan tirgotāji, līdzīgi kā citās valstīs, lūdza atļauju ziedot noteiktus pārtikas produktus pēc to minimālā derīguma termiņa beigām. No lielveikalu puses pamatojums šādam lūgumam ir vienkāršs – veikalos gan ekonomisku, gan cilvēcisku iemeslu dēļ negribas izmest atkritumos acimredzami labu pārtiku, bet saprotams, tie arī nedrīkst rīkoties pretēji normatīvajiem aktiem. Līdzīgi kā citās valstīs, šajā gadījumā bija lūgums ļaut noteiktu, īsu laika periodu, ziedot lielākoties tos produktus, kuru derīguma termiņš definēts kā “ieteicams līdz”, nevis “izmantot līdz”. Tie ir produkti, kas parasti saglabājas ilgi un pēc minimālā derīguma termiņa beigām nav bīstami. Piemēram, rīsi un makaroni. Šāds regulējums arī 2019.gadā tika pieņemts, un nu jau piecus gadus arī Latvijā labdarības organizācijas saņem šādus produktus un tos izdala. Nekādus jaunus papildinājumus vai uzlabojumus esošajā sistēmā nerosināju.

Saeimas komisijas sēdē norādīju uz jau zināmu problēmu – labdarības organizācijām trūkst kapacitātes. Ir nepieciešams nodrošināt skaidru finansējumu organizācijām, kas jau šādus produktus saņem un izdala. Tikai šogad vien labdarības organizācijas jau izdalījušas

pārtiku vairāk nekā miljons eiro vērtībā. Lielveikali būtu gatavi piedāvāt vēl lielāku produktu apjomu, bet labdarības organizācijām nepietiek līdzekļu produktu savākšanai un izdai. Rīsi paši uz noliktavu neatceļos, paši maigos nesadalīsies un pie cilvēkiem neaizsūtīsies. Organizācijām vajag finansējumu, piemēram, degvielai, noliktavu īrei, elektrības rēķiniem, arī darbinieku apmaksai.

Vēl viens jautājums, uz ko norādīju sēdē, ir iespēja paredzēt par pienākumu daļai tirdzniecības vietu ziedot noteiktus produktus, nevis tos izmest atkritumos. Līdzīgs regulējums darbojas, piemēram, Francijā. Tur lielākām tirdzniecības vietām, ja tās vēlas norakstīt noteiktus pārtikas produktus, jānorāda, ka pirms tam tos piedāvājušas labdarības organizācijām, bet tās nav vēlējušas pieņemt. Latvijas gadījumā šādam regulējumam nav jēgas, kamēr nav atrisināts jau minētais jautājums par labdarības organizāciju finansējumu. Lai gan lielveikaliem reizēm būtu loģiski ērtāk produktus nodot biogāzes ražošanai, patērētājam derīgiem produktiem būtu jānonāk pie cilvēkiem.

Cits iespējama uzlabojums varētu būt pienākums noteiktām tirdzniecības vietām ziņot par radītajiem pārtikas atkritumiem, līdzīgi, kā tas rosināts, piemēram, Lielbritānijā. Lielvei-

kali jau šobrīd iekšēji uzstāda pārtikas izšķērdēšanas samazināšanas mērķus un seko līdzī, kādi produkti netiek iztirgoti. Šiem datiem būtu jābūt publiskiem, lai iespējams salīdzināt gan tirdzniecības vietu sniegumu, gan arī iegūtu precīzākus datus, ko ziņot ES par pārtikas izšķērdēšanu.

Pat ar konkrētu atbalstu labdarības organizācijas nevarēs aizstāt valsts sniegto pabalstu: pārtikas pakas ar garantētu un stabilu saturu. Labdarības organizāciju loma ir sniegt papildus palīdzību. Katra labdarības organizāciju veidotā paka ir atšķirīga, un tajās nonāk arī produkti, kas valsts veidotajās pakās nav iekļauti. Piemēram, šokolāde, kafija un kārumi. Šo organizāciju lielākā priekšrocība ir fleksibilitāte. Tām nav jāseko līdzī cilvēku atbilstībai noteiktiem kritērijiem. Atšķirībā no valsts sniegtā atbalsta, kas pienākas noteiktām iedzīvotāju grupām, labdarības organizācijas var palīdzēt arī tiem, kuru ienākumi par dažiem eiro pārsniedz noteikto sliekšni. Šī rīcības brīvība nedrīkst tikt ierobežota.

Cilvēki, kas saņem pārtikas pakas, ir pelnījuši tieši tādu pašu cieņu, kā visi pārējie. Pilnībā saprotu cilvēku sašutumu, ieraugot tik skaļu virsrakstu. Te gan skaidri parādās, kā ar rakstu nosaukumiem un video tiek manipulēts ar cilvēku emocijām.

Tagad iztikt būs vēl grūtāk

VELTA GAVRJUŠENKOVA, pensionāre Balvos

Līdzekļu trūkuma dēļ no nākamā gada maznodrošinātie vairs nesaņems pārtikas un higiēnas preču pakas – tā diemžēl nolēmusi mūsu valdība. Manuprāt, tas nav pareizs un pārdomāts lēmums, jo Latvijā visiem iedzīvotājiem nav ienākumu, kas būtu atbilstoši iztikas līmenim. Jau vairākus gadus arī es sevi varu ierindot maznodrošināto cilvēku pulcīnā, jo pirms pensiju indeksācijas šī gada oktobrī mana pensija bija 370 eiro. Tagad esmu kļuvusi nedaudz turīgāka un jau saņemu 390 eiro. Līdz decembra beigām man šis statuss vēl ir, bet, kā būs turpmāk, grūti prognozēt.

Milti, makaroni, griķi vai rīsi, arī mazā eļļas pudelīte mums, maznodrošinātajiem, tāpat ir atbalsts, nerunājot nemaz par trūcīgajiem. Tas nekas, ka paciņas nav nekādas lielās – rīsi, griķi 400 g, cukurs, milti – tikai 0,5kg. Pusgada laikā man piešķīra četras šādas paciņas. Ja sarēķina kopā, uz pusgadu sanāk 2kg miltu, nedaudz vairāk kā pusotrs kilograms risu un griķu, bet makaronu vēl nedaudz vairāk. Higiēnas preču pakas arī sarukušas – mazais tilpums šķidrā

pulvera, ziepes un šampūns. Piekritīšu, ka tas nav ļoti daudz, bet, ja cilvēkam nepietiek naudiņas, arī tas ir atbalsts. Kaut neliels, bet ir.

Nesen dzirdēju, ka Saeimas deputāte ieteikusi maznodrošinātajiem paku vietā dot produktus ar gandrīz beigušo derīguma termiņu. Sabiedrība bija sašutusi, un arī es tam piekritu. Laukos saimniece, kura rūpējas par saviem lopīņiem, pat sīvenam nedos produktus, kuriem teju beidzies derīguma termiņš. Tad jau sanāk, ka mūs uzskata par kaut kādiem pēdējiem cilvēkiem. Laikam domā, ka vecāka gadagājuma pensionāriem, kādi mēs, maziturīgie, pamatā esam, jau var. Kāds varbūt teiks, ka savā dzīvē neesmu strādājusi, ja tik niecīga tā mana pensija. Bet tā nav. Mans darba stāžs ir 34 gadi, no kuriem vairāk nekā 20 aizvadīti tirdzniecībā, bet desmit – grāmatvedībā. 1965.gadā pabeidzu tirdzniecības skolu, savukārt Malnavā ieguvu ekonomista – plānotāja izglītību. Strādāju rajona un pilsētas veikalos – gan pie rūpniecības precēm, gan pie pārtikas, diezgan bieži devos arī uz lauku veikalos un aizvietoju pārdevējas, kuras devās atpūtā. Tad pienāca laiks, kad kļuju par bezdarbnieci, un tad jau pastrādāju pilsētā gan ar lāpstu, gan grābekli, arī citiem darbarīkiem. Šo laiku darba stāžā neskaitīja. Diemžēl padomju laikos tirdzniecībā strādājošajiem bija nelielas algas, tādēļ, cik tagad paklausos, lielākā daļa darbinieku saņem diezgan mazas pensijas.

Visgrūtākais periods daudziem ir ziema, kad jāreķinās arī ar komunālajiem maksājumiem. Man ir tikai viena istabiņa, un es taupu gan elektrību, gan ūdeni, bet tāpat kaut kāda summa salasās. Ja gribu, lai izdzīvošanai pietiek ar to naudiņu, kas ir, veikalos jāpērk produkti ar atlaidēm, un reizēm arī nocenoti. Tikai ar pārtikas pakām vien izdzīvot

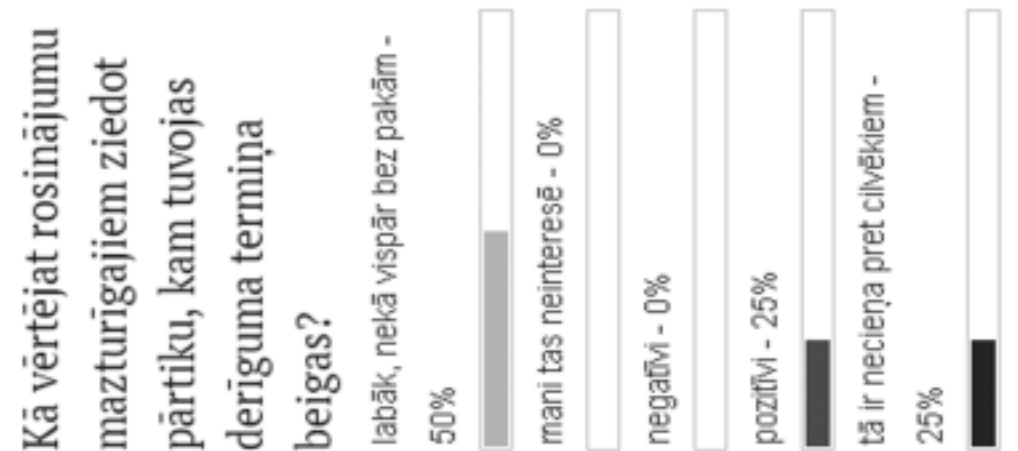
nevarētu. Maizītes un piena jau tur nav, arī kādu augli reizēm gribas nopirkt. Un nerunāsim nemaz par medikamentiem, jo bez tiem 100% nevar iztikt. Vienalga, zāles ir ar atlaidi vai bez, medikamenti ir jāpērk, jo manā vecumā jau vairs nevienam nav tā labākā veselība.

Balvos dzīvoju jau daudzus gadus, sava gadagājuma cilvēkus zinu un satieku. Lai arī uz veikalu lieku reizi neeju, protams, kad satiekamies, savā starpā parunājam. Daudziem tagad vajadzīga palīdzība no valsts, jo iztikšana grūta. Cik jau tās paciņas bija lielas, atbalsts tāpat bija. Bet nu vairs nebūs... Protams, visādas runas nākas dzirdēt – gan par to, ka valsts visu sūta Ukrainai, gan par deputātiem un ministriem, kuri sēž un savam algas pielikumam naudu atrod, bet par mums nedomā. No paziņām tādu dzirdu ļoti bieži, un taisnība jau ir. Televīzijā bieži klausos, ka vidējā alga Latvijā arvien pieaug. Esmu ekonomiste un saprotu, kā to rēķina. Ja manus gandrīz 400 eiro pieliek pie kāda, kura alga ir 10 tūkstoši eiro, un izdala uz divi, tad pats par sevi saprotams, ka vidējā

alga mums abiem ir pieci tūkstoši eiro. Izskatās jau, ka ļoti labi dzīvojam. Bet realitāte ir pavisam savādāka.

Lai caurām dienām nav jāsež četrās istabās sienās, jau vairākus gadus aktīvi darbojos Balvu Teritoriālajā invalīdu biedrībā. Pagājušajā gadā valsts svētkos 18.novembrī pat saņēmu pašvaldības Atzinības rakstu, kas bija ļoti patīkami. Ir labi, ka var iziet no mājas, darboties, pavadīt laiku. Ikdienā biedrībā redzu un satieku tik daudz cilvēku ar īpašām vajadzībām, kuriem arī nepieciešama palīdzība. Un nevienam no viņiem nav vainīgs, ka tāds piedzimis. Bet ir labi, ka mēs nākam kopā un darbojamies. Mūsdienu pasaulē varbūt mazliet vieglāk izdzīvot tiem, kuriem var palīdzēt bērni – man viņi ir divi. Bet arī mani bērni nav tie, kuri saņem lielo atalgojumu, viņiem pašiem jādomā, kā izdzīvot un savas ģimenes uzturēt, tāpēc cenšos iztikt pati. Ir grūti, un nākotnē droši vien būs vēl smagāk, bet jādzīvo ir.

Viedokļus uzklausīja S.Karavoičika

Aptaujas rezultāti “Vaduguns” mājas lapā www.vaduguns.lv

Kupravas pamatskolas milzīgajā ēkā mācības nenotiek jau 10 gadus. Vieta, kur savulaik darbojās vidusskola, skolēni mācījās divās plūsmās – latviešu un krievu, notika rosīga kultūras dzīve, ir pieklususi. Līdz ar rūpnīcas slēgšanu samazinājās iedzīvotāju, arī bērnu skaits, un 2014.gadā pašvaldība pieņēma lēmumu skolu slēgt.

Sauc, cik gribi –

Skolu tikla optimizācija ir kā staigāšana pa trauslu ledu. Viens nepareizs lēmums, solis, un sekas var būt neatgriezeniskas, jo tā var zaudēt gan profesionālus pedagogus, gan vēl vairāk iztukšot Latvijas reģionus, īpaši pierobežu, kurai jāpievērš padziļināta uzmanība valsts drošības kontekstā.

Kas notiek slēgtajās skolās? Padziļināti vērtēsim gan šīs reformas ieguvumus un zaudējumus, pētot, kā pēc skolu slēgšanas mainījušās vietējo kopienu nākotnes perspektīvas ilgtermiņa attīstībai. Istenojot projektu “Ja vienas durvis aizveras, citas atveras?” 19 publikācijās meklēsim atbildes uz jautājumiem, ko un kā skolu slēgšanas vai pārveides gadījumā attīstīs? Kā tas ietekmēs iedzīvotāju ikdienas dzīves kvalitāti? Vai, istenojot reformu, tiks sasniegti izvirzītie mērķi un ko tas maksās sabiedrībai?

Fakti

◆ Skola Kupravā mainījusi savu atrašanās vietu vairākkārt: sākumā dažas telpas atradās dzelzceļnieku mājā, vēlāk – koka ēkā, kā nākamā bija baltā skolas ēka un visbeidzot – lielā, 1979.gadā uzceltā skola.

◆ 1920.gadā dibināta Kupravas pamatskola.

◆ No 1980.gada 1.septembra līdz 1994.gada 1.septembrim darbojās Kupravas vidusskola.

◆ 1992. gadā slēdza 60.gadu beigās celto drenu cauruļu rūpnīcu, un ļaudis no Kupravas sāka aizplūst.

◆ 1994.gadā skolu reorganizēja par pamatskolu.

◆ 2000.gadā, kad bērnu skaits saruka līdz 100, to apvienoja ar bērnu dārzu.

◆ 2014.gada 31.jūlijā Kupravas pamatskolu slēdza (Viļakas novada dome 2014.gada 23.janvāra sēdē pieņēma lēmumu “Par Kupravas pamatskolas likvidāciju”).

Foto - A.Kirsanovs

Apraksts

Atmiņas par skolu neizzūd

Skola, īpaši, ja tā ir pirmā izglītības iestāde, paliek sirdī un atmiņā uz visu mūžu. Arī Kupravas skola, kuru slēdza pirms 10 gadiem, daudziem bijušajiem skolēniem un skolotājiem joprojām ir ļoti mīļa, jo uz laiku tā bijusi kā viņu otrās mājas, kur pavadītas dienas un gadi kopā ar klasesbiedriem un pedagogiem, atklāti talanti, kopā strādāts un smiets, organizēti pasākumi, iegūtas jaunas zinības un noderīgi padomi dzīvei, kur veidojusies draudzība un mīlestība... Lai arī šobrīd skolas ēkā mācības nenotiek, atmiņās daudziem tā joprojām dzīva.

Skolas dzīve ir dažāda un bagāta, ik lappuse tās vēsturē nedaudz pamainās, kad ienāk kāds jauns skolotājs vai direktors, iestāde maina atrašanās vietu vai nosaukumu, nodarbību sarakstā iekļauj jaunu pulciņu vai aktivitāti. Pārļapojojot skolas vēstures albumus, lasām, ka, piemēram, 1945.gadā skolā, kas atradās nelielajā koka ēkā, uzsāktas mācības divās maiņās, skolu apmeklējuši aptuveni 180 skolēni. Skolotāja Gulbe atminas, ka 1.–3.klašu skolēni nākuši mācīties otrajā maiņā ap pulksten 13, bet gadījies arī tā, ka daži skolēni atnākuši krietni agrāk. Tad uz pirkstgaliem ielavījušies klasē, lai netraucētu lielākajiem stundu, nosēdušies uz savas somas un vēriģi klausījušies, ko stāsta skolotājs. Skolas vēsturi raksturo arī vairāki ieraksti, kas veltīti pionieru un komjauniešu aktivitātēm, padomju laikam, pedagogiem un viņu atmiņām.

1978.gadā “Vaduguns” rakstīja, ka maijā Kupravā sāk skolas celtniecību, kas “...būs devītā vidusskola mūsu rajonā...”, bet jau 1979.gadā publicēja informāciju, ka skolā mācīsies 660 skolēni (skolu atklāja oktobrī, tās celtniecība izmaksāja 840 000 rubļu). Drūmāks pavērsiens skolas dzīvē sākās 1992.gadā, kad slēdza rūpnīcu un ļaudis no Kupravas sāka aizplūst. Jau pēc pāris gadiem skolu reorganizēja par pamatskolu, bet 2000.gadā, kad bērnu skaits turpināja sarukt, nolēma, ka tā jāapvieno ar bērnu dārzu, kas tolaik atradās pagastnama telpās.

Pirms 10 gadiem laikraksta “Vaduguns” rakstā “Vai pēdējoreiz izdziedāja skolas himnu?”, atspoguļojot skolas pēdējā izlaiduma norisi, lasāms: “2014.gada 15.jūnija vakarpuse vēsturē ieies ar faktu, ka Kupravas pamatskola beidza pastāvēt. Tas gan nenozīmē, ka atmiņas par skolu izzudīs. Arī direktore Sandra Andrejeva nezaudē cerības uz labākiem laikiem. Viņa skolēniem, vecākiem, skolotājiem un skolas tehniskajiem darbiniekiem vēlēja

Pēdējais izlaidums. 2014.gadā skolu absolvēja pieci jaunieši (attēlā kopā ar skolas pedagogiem), un, tos sveicot, direktore atzina, ka šis ir īpašs izlaidums.

izturību un veiksmi turpmākajā dzīvē...” Savukārt laikraksts “Neatkarīgā Rīta Avīze” pirms 10 gadiem vērsa uzmanību, ka ēkas uzturēšana vietvarai izmaksā apmēram 57 000 eiro, un, lai gan visas politiskās partijas, kas ir domē, savās programmās bija apņēmušās neaizvērt nevienu skolu, nācies pieņemt lēmumu par skolas slēgšanu. Domājot par skolas ēkas turpmāko izmantošanu, laikrakstā izskan bažas, ka tik plašas telpas, kas domātas 600 bērniem, neizdosies apdzīvot: “Kupravas pagasta pārvaldnieks Aleksandrs Tihomirovs plāta rokas, – viņam trūkstot padoma, ko ar 4300 kvadrātmētru lielo būvi iesākt. Visticamāk, izmantos tikai sporta zāli, bet pārējo ēkas daļu iekonservēs.” Arī pašlaik, kad skola jau 10 gadus kā slēgta, sporta zāli pagasta un tuvejās apkaimes iedzīvotāji turpina izmantot. Lielākā daļa jauniešu izmanto sporta zāli volejbola spēlēšanai, bet daži jaunieši un pieaugušie – arī svaru zāli. “Sporta zāli izmantoju kopš agras bērnības – sākumā, kad mācījos skolā, tagad, kad tā slēgta, – dažas reizes nedēļā sporta aktivitātēm. Šogad ierīkojām arī kinozāli, kurā varam noskatīties kādu filmu vai uzspēlēt galda spēles – tenisu vai novusu,” stāsta Kupravas iedzīvotājs Pāvils Saveļjevs.

Foto - A.Kirsanovs

Skolas vēsturi pārļapojojot. Kupravas bibliotēkas vadītāja Ivetta Medniece (attēlā) iepazīstina ar pagasta un skolas vēstures lappusēm, kas kopā ar bagātīgu fotogrāfiju klāstu apkopotas vairākos albumos. Vienā no tiem minēts, ka pirmā Kupravas pamatskolas skolēnu ekskursija notikusi 1924.gadā, kad skolēni kopā ar skolotājiem Brici un Rēveli apmeklējuši Siguldu, Turaidu un Rīgas jūrmalu.

Foto - no personīgā arhīva

LTV1

6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Kas te? Es te!" Raid.
bermiem. Atk.
6.30 "Animācijas seriāli".
9.00 "Tūtas deju ritmi".
9.05 "Zinātne vai maģija".
Izklaidējoši izglītojošs
videocikls.

9.35 "Supervaroņu akadēmija".
Seriāls bērniem.
10.10 "Riekstkodis un Peļu
ķēniņš". Pasaku filma.
11.10 "Dusmukule".
Animācijas filma.
11.30 "Mazie ērgļi Latvijā".
Dok. filma.
12.00 "Dievalpojoņus Bolde-
rājas ev. lut. baznīcā".
13.00 "Lielās patiesības".
13.30 "Nacionālie dārgumi.
100 g kultūras". Atk.
14.50 "Ķepa uz sirds". Atk.
15.20 "Province". Atk.
15.50 "Dziesmas ceļš. Vispārējo
latviešu Dziesmu
svētku dziesmu
dziesmas". Atk.

16.00 "Latvijas sirdsdziesma".
Atk.
17.00 "Kultūrdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.25 "Vasara Svarcvaldē".
Melodrama.
20.00 "Panorāma".
20.14 "De facto".
21.05 "Inspektors Lūiss 6".
Detektīvseriāls.
22.35 "Dod pieci!" Labdarības
maratons. Tiešr.

LTV7

5.20 "V.I.P. –Veiksme.
Intuīcija. Prats". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Policijas iecirknis 31".
Detektīvseriāls.
10.25 "Dod pieci!" Labdarības
maratons.
12.25 "Pasaules kausa izcīņa
biatlonā. Stafete
sievietēm". Tiešr.
14.00 "Telpas maksla.
Deutsche Welle
žurnāls".
15.00 "Māra Kažociņa.
Spīrāle". Ispilma.
15.00 "Pasaules kausa izcīņa
biatlonā. Stafete
vīriešiem". Tiešr.
16.45 "Serifs 6".
Detektīvseriāls.

21.10 "Ieskats nākotnes vēstu-
rē". Dok. filmu cikls.
22.00 "Kurs nogalināja Oto
Milleru?". Seriāls.

ciematiņš". Romantiska
komēdija.

17.20 "Saldumu pilni Ziemas-
svētki". Romantiska
komēdija.

19.05 "Saki jai! Ziemassvētkos".
Romantiska drāma.

21.00 "Teiksmainie svētki".
Romantiska komēdija.

22.55 "Vecmeitas".
Romantiska komēdija.

0.40 "Aferistes". Komēdija.

2.40 "Kārdinājumu sala 2".
Realitātes šovs.

3.35 "Viņas melo labāk 4".
Seriāls.

TV24

6.00 "Streips pārlūko pasauli
trīs minūtēs". Atk.

6.03 "Preses klubs". Atk.

7.30 "Par karu Ukrainā kopā
ar Igoru Rajevu". Atk.

8.30 "Streips pārlūko pasauli
trīs minūtēs". Atk.

8.33 "Globuss". Atk.

9.30 "Pieci novadi Latvijā".
10.00 "Nacionālo interešu
klubs". Atk.

11.00 "Grāmatu kods". Atk.

11.30 "Laimīgs un vesels".
12.00 "Saimnieks. Zeme.
Valsts". Atk.

13.00 "Streips pārlūko pasauli
trīs minūtēs". Atk.

13.03 "Preses klubs". Atk.

14.30 "Soli priekšā". Atk.

15.00 "Streips pārlūko pasauli
trīs minūtēs". Atk.

15.03 "Globuss". Atk.

16.00 "Streips pārlūko pasauli
trīs minūtēs". Atk.

16.03 "Naudas cena". Atk.

17.00 "Streips pārlūko pasauli
trīs minūtēs". Atk.

17.03 "Nedēļa. P.S.". Atk.

18.00 "Dr. Apinis". Atk.

19.00 "Stopkadri kopā ar
Armandu Puči".

19.30 "Radio Svobodā: par
svarīgo Krievijā un
pasaulē".

20.30 "Zivsaimniecības
izaugsmei". Atk.

21.00 "Rīga gatava?".
22.00 "Streips pārlūko pasauli
trīs minūtēs". Atk.

22.03 "Kārtības rullis". Atk.

23.30 "Radio Svobodā: par
svarīgo Krievijā un
pasaulē". Atk.

0.30 "Par karu Ukrainā kopā
ar Igoru Rajevu". Atk.

1.30 "Streips pārlūko pasauli
trīs minūtēs". Atk.

1.33 "Globuss". Atk.

2.30 "Streips pārlūko pasauli
trīs minūtēs". Atk.

trīs minūtēs". Atk.

2.33 "Preses klubs". Atk.

4.00 "Uz līnijas". Atk.

4.30 "Ziņu Top". Atk.

5.00 "Par karu Ukrainā kopā
ar Igoru Rajevu". Atk.

ReTV

5.00 "Trīs kvadrātā 3".

6.40 "Labdien! Mēs no
Ukrainas".

8.30 "Mēs varam – mēs darām!".

9.00 "Mans mīlulis".

9.30 "Ogres novads – šeit dzimst
leģendas".

10.00 "Brīvdienas sākas tagad!
2".

10.30 "Maksškerē kopā ar Olti".

11.00 "Drošs un vēl drošāks".

11.05 "Prāta banka". TV spēle.

12.30 "Meža nozares gada balvas
Zelta čiekurs 2024
pasniegšanas
ceremonija".

14.30 "Āzija 360".

15.00 "Autodroms".

15.30 "Tikšanās vieta. Valmieras
novads".

16.00 "Manas jaunās mājas –
Latgale 2".

16.30 "Izstāsti Latvijai!".

17.00 "Sveicināti
Viduskurzemē".

17.30 "Nedēļa Jekabpilī".

18.00 "Runā Latgale".

18.30 "Limbažu novads rada un
dara".

19.00 "Zini savas tiesības! 4".

20.00 "Meža stāsti 6".

20.30 "Ceļot bez robežām 5".

21.00 "Lidakas un leģendas.
Latgale".

21.30 "Uz meža takas".

22.00 "20 gadi Eiropas Savie-
nībā: ieguvumi veselības
aprypē".

22.50 "Manas bērniņas
atmiņas 2".

24.00 "Nedēļa Latvijā". Atk.

0.30 "Tikšanās vieta. Valmieras
novads".

1.00 "Maksškerē kopā ar Olti".

1.30 "Zaļā gaisma".

2.00 "Skats no Ventspils".

2.15 "Reģionālās televīzijas
piedāvā".

3.00 "Kāpēc?". Atk.

3.55 "Copes lietas".

4.15 "Maksškerē kopā ar Olti".

4.35 "Piedzīvojums dabā".

– No manis aizgājusi
sievai!

– Bet vai tu virtuvē
paskatījies?

Afiša

Bērzkalnē

8. decembrī Bērzkalnes estrādē LIELĀS EGLĒS iedegšana.

Briežuciemā

7. decembrī plkst. 13.00 ziepju ziedu gatavošanas
meistarklase, mestare Kristīne Jurāne "Kristes rotas". Dalības
maksa – 5 eiro.

No 17. līdz 20. decembrim no plkst. 10.00 līdz 15.00
tautas namā darboies Brīvode "Mānīes, iedod lietām otru
dzīvi". Piedāvājam atnest mantas – apģērbus un arī citas lietas,
kas pašiem vairs nav vajadzīgas, un paņemt sev vajadzīgas lietas.

Krišjānos

15. decembrī plkst. 14.00 tautas namā meistardarbnīca
– svētku dekoru gatavošana dekupāžas tehnikā. Nodarību
vadīs bibliotekāre Daiga Zelča. *Pieteikšanās līdz 12. decembrim
pa tālr. 29537605 (Daiga), 26372319 (Inese). Plkst. 16.00*
pie tautas nama gaismiņu iedegšana svētku egļē.

Kubulos

8. decembrī plkst. 15.00 svētku pasākums ģimenēm ar
bērniem "Jampadracs". **Plkst. 15.00** Ziemassvētku andeles
tirdziņš bērniem. *Piesakies, ja Tev ir rotallietas, kuras vēlies
pārdot vai mainīt, tālr. 26627122. Plkst. 16.00* satice īstu
Mašu un lāci, un piedalies Jautrās svētku aktivitātēs. **Plkst.**
17.00 satice Ziemassvētku vecīti un solistus no "Notiņām".
Plkst. 17.30 eglītes iedegšana ārā kopā ar vienradzi. *Visā
pasākuma laikā – Grīnča meistardarbnīca, Laimes aka (Zie-
dojums), Ziemassvētku veciņa pasta u.c. Ieejas maksa pasāku-
mā – 5 eiro.*

Lazdukalnā

7. decembrī no plkst. 18.00 līdz 20.00 pie sietu nama
svētku eglītes iedegšana, Ziemassvētku vakara tirdziņš,
radošās darbnīcas.

18. decembrī plkst. 11.00 sietu namā Ziemassvētku
vecītis gaidīs bērnus, kuri neapmeklē pirmskolas izglītības
iestādes.

Rugājos

8. decembrī plkst. 14.00 Rugājos pie bibliotēkas ēkas
aicinām apmeklēt svētku eglītes iedegšanas pasākumu "Zie-
massvētku eglītes stāsts" kopā ar dziedošo Ziemassvētku vecīti
un kaķenti Pūciņu. *Muzikāla programma ar bērnu un pieaugušo
iesaiššanu. Pēc eglītes iedegšanas Lapzemes nāķi cienās ar siltu
tēju un piparkūkām. Notiks miklu minēšanas maratons, zinošā-
kājieni – balviņas. Pasākuma laikā var tikt filmēti un fotografēti.*

19. decembrī plkst. 11.00 Rugāju tautas namā Zemas-
svētku vecītis un Rūķis aicina ciemos Rugāju pagasta pirms-
skolas vecuma bērnus, kuri neapmeklē bērnudārzu.

Tilžā

6. decembrī plkst. 17.00 degsim gaismiņas Tilžas pagasta
centrālajā egļē. *Gaismu egļei un svētkiem no savām mājām
atvedis pagasta vecākā iedzīvotāja. Par kustībām siltumam šādās
pelītes Mimmijas vecmāmiņa un viņas draugi – lācis Pičs, Zaķis
un Rūķis.*

* Turpinājums 16. lpp.

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsauc obligāta

TW

PROGRAMMAS

no 9. līdz 15. decembrim

LTV 1

5.10 "1.1. Aktuālā intervija". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.02 "Ceturā studijā". Atk.
 6.30 "Rīta *Panorāma*".
 8.35 "Mīļas viesulis 19". Serāls.
 9.30 "Solījums 2". Serāls.
 10.35 "Tavās rokās 3". Serāls.
 11.30 "Partez Dīemātes katedrāles renesanse". Atk.

14.05 "Dziesmas ceļš. Vispārējo latviešu Dziesmu svētku dziesmu dziesmas". Atk.
 14.15 "*De facto*". Atk.
 14.50 "Šodienas ļautājums". Atk.
 15.10 "Krustpunktā".
 16.05 "Solījums 2". Serāls.
 17.10 "Mīļas viesulis 19". Serāls.
 18.00 "Dienas ziņas".
 19.00 "Ceturā studijā".
 19.30 "Pasauls panorāmā".
 Raidījums par ārpolitiku.

20.00 "Panorāmā".
 20.37 "Šodienas ļautājums".
 21.05 "*Latvijas Loto* izlozes".
 21.20 "Kas notiek Latvijā?".
 22.45 "Nakts ziņas".
 23.00 "Lielās patiesības". Atk.
 23.30 "*De facto*". Atk.
 0.05 "Atzliegtais panēmēns". Atk.

1.05 "Devīpdesmitie". Atk.
 1.35 "Province". Atk.
 2.05 "Kulturšoks". Atk.
 2.20 "Ceturā studijā". Atk.
 2.50 "Dziesmas ceļš. Vispārējo latviešu Dziesmu svētku dziesmu dziesmas". Atk.
 3.00 "Dauidz laimes, jubilatē". Atk.
 3.50 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Priāns". Atk.
 4.30 "Latviešu godi. Miķeļi". Atk.

LTV 7

5.00 "Atzliegtais panēmēns". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "Projekts *Nākotne. Deutsche Welle* žurnāls".
 6.30 "Rīta *Panorāma*".
 8.35 "Ceturā studijā". Atk.
 9.05 "Vīdes fakti". Atk.
 9.35 "Globalizācija un mēs. *Deutsche Welle* žurnāls".
 10.05 "Ražots Vācijā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 10.35 "Viss kārtībā!".
 LTV iestudējums.

11.25 "Sajūti Latgali!". Atk.
 11.55 "Personība. 100 g kultūras". Atk.
 12.00 "Atjaunošanās pilnēsas". Dok. filmu cikls.
 12.50 "Tavās rokās 3". Serāls.
 13.50 "Zalgaivis". Atk.
 14.10 "Pasauls kausa izcīņā

biatlonā. Stafete sievietēm". Atk.

15.50 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 16.20 "Pasauls maratonists 3". Dok. seriāls.
 17.20 "Atjaunošanās pilnēsas". Dok. filmu cikls.
 18.10 "Komisārs Reķis 10". Detektīvseriāls.
 19.00 "Sovakar. LSM+ ziņas".
 19.30 "Pasauls maratonists 3". Dok. seriāls.

20.20 "Polīcijas iecirknis 31-2".
 21.15 "Šeris 6". Detektīvseriāls.
 22.10 "Sporta studijā. Atzultēns".
 23.10 "Inspektors Lūiss 6". Detektīvseriāls.
 0.40 "Pasauls kausa izcīņā biatlonā. 1-4 jautkā stātere". Atk.
 1.30 "Pasauls kausa izcīņā biatlonā. Jauktā stātere". Atk.

2.50 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 3.20 "Personība.

4.15 "Kultūras". Atk.
 4.35 "Revidēnts". Atk.
 4.50 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Priāns". Atk.

TV 3

5.00 "Animācijas seriāli".
 5.20 "Eiņšteinis 3". Serāls.
 6.25 "900 sekundes".
 8.45 "Kandisa Renuāra 9". Serāls.

9.55 "Nozieguma vieta: virtuve". Izkl. raid.
 11.00 "Mani virtuves noslēpumi 7". Realitātes seriāls.
 12.25 "Palikt vai pārvākties. Brīvdienu mājās. Realitātes seriāls.

13.30 "Dzīvnieki: mīti un patēisība". Dok. seriāls.
 14.40 "Tandēma 6". Serāls.
 15.40 "Ļautājums trim pauduēm". Izkl. raid.
 15.50 "Ceļvedis atvaļinājūmam 6". Izkl. raid.
 17.00 "Zilonis studijā 5". Sarunu šovs.
 18.00 "TV3 ziņas īsumā".
 18.10 "Šēru gaidījāt? 4". Kulnārijas raidījums.
 19.10 "Bez tabu".
 20.00 "TV3 ziņas".
 20.45 "Degpunktā 14".
 21.10 "Nemīlētē. Nolādētē 8". Serāls.

21.45 "Augsta līmeņa intelekts 4". Serāls.
 23.05 "Patēse meli". Serāls.
 0.05 "Padomju džinsis". Serāls.
 1.10 "Vājāte. Liebrītiņaija 6". Serāls.
 4.05 "Zilonis studijā 5". Sarunu šovs.

TV3 Life

5.00 "Viņas melo labāk". Serāls.
 5.30 "Tīgo uzvaras balss".
 6.00 "30 minūtes virtuve kopā ar Džeimiju Olivēru 2".
 Kulnārijas raidījums.

6.30 "Pirmās randiņš 9".
 Realitātes šovs.
 7.30 "Neuztīcība". Serāls.
 8.30 "Mani remonta noteikumi".
 10.10 "Ugunsgrēks 5". Serāls.
 12.00 "legūt visu". Serāls.
 13.00 "Dzīves krustceļis 5". Dok. seriāls.
 14.00 "Greļas anatomija". Serāls.
 16.00 "Kašību raktuves". Serāls.
 17.00 "Līdz nodevība mūs šķirs". Serāls.
 19.00 "Doktors Haus 8". Serāls.
 20.00 "Džeimija vienkāšē. Ziemassvētku ēdieni. Kulnārijas raid.

21.00 "Ziemassvētku gars". Fantāzijās melodrama.
 22.55 "Izmeklēšanas profils 2". Serāls.
 0.05 "Vēstnieka meita". Serāls.
 1.55 "Līdz nodevība mūs šķirs". Serāls.
 3.55 "Viņas melo labāk". Serāls.

RīgaTV24

6.00 "Svarīgais trīs minūtes". Atk.
 6.03 "Preses klubs". Atk.
 7.30 "Aktualitātes". Atk.
 8.00 "Ziņu *Top*". Atk.
 8.30 "Svarīgais trīs minūtes". Atk.

8.33 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
 9.30 "Dienas personība".
 10.00 "Streips parlūko pasauli trīs minūtes". Atk.
 10.03 "Preses klubs". Atk.
 11.30 "Streips parlūko pasauli trīs minūtes". Atk.
 11.33 "Kur tas suns aprakts?". Atk.
 12.30 "Uz līnijās". Atk.
 13.00 "Streips parlūko pasauli trīs minūtes". Atk.
 13.03 "Preses klubs". Atk.
 14.30 "Streips parlūko pasauli. Atk.
 15.00 "Streips parlūko pasauli trīs minūtes". Atk.
 15.03 "Kur tas suns aprakts?". Atk.
 16.00 "Dienas personība". Atk.
 16.30 "Ziņu *Top*".
 17.00 "Svarīgais trīs minūtes".
 17.03 "Preses klubs".
 18.30 "Uz līnijās".
 19.00 "Svarīgais trīs minūtes".
 19.03 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
 20.00 "Streips parlūko pasauli".
 20.30 "Ziņu *Top*". Atk.
 21.00 "Svarīgais trīs minūtes".
 21.03 "Naudas cena".

22.00 "Rīga gatava?".
 23.00 "Svarīgais trīs minūtes".

23.03 "Preses klubs". Atk.
 0.30 "Svarīgais trīs minūtes".
 0.33 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
 1.30 "Nacionālo interešu klubs". Atk.
 2.30 "Svarīgais trīs minūtes". Atk.
 2.33 "Preses klubs". Atk.
 4.00 "Uz līnijās". Atk.
 4.30 "Ziņu *Top*". Atk.
 5.00 "Svarīgais trīs minūtes". Atk.
 5.03 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.

ReTV

5.00 "ReTV ziņas". Atk.
 5.30 "Trīs kvadrāta 3".
 6.25 "Manas jaunās mājas – Latgale 2".
 6.50 "Līdakas un leģendas. Latgale".
 7.15 "Maksšķēne kopā ar Olli!".
 7.45 "Eidēnkarte 2".
 8.15 "Sprēd ar *Deļfi*". Atk.
 9.00 "Skats no Ventspils".
 9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
 10.15 "Vertīgi zināt".
 10.50 "Cesu novads – izcila vieta dzīvēl 2".
 11.25 "Manas jaunās mājas – Latgale 2".

12.00 "Personības kods 3".
 13.00 "Maksšķēne kopā ar Olli!".
 13.30 "Eidēnkarte 2".
 14.00 "Līdakas un leģendas. Latgale".
 14.30 "Mans mīlulis".
 15.00 "ReTV ziņas trijos".
 15.30 "Izstāsti Latvijā!".
 16.00 "Copes lietas".
 16.30 "Manas jaunās mājas – Latgale 2".
 17.00 "Aktuāli Ziemeļē".
 17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
 18.15 "Sprēd ar *Deļfi*".
 19.00 "ReTV ziņas septiņos".
 19.15 "Autodroms".
 19.50 "Ogres novads – šēit dzimst leģendas".
 20.25 "Ceļa uz mājām".
 21.00 "ReTV ziņas deviņos".
 21.30 "Zini savas tiesības! 4".
 22.40 "Dzīvītē".
 23.15 "Labdien! Mēs no Ukrainas".
 0.15 "Sprēd ar *Deļfi*". Atk.
 0.55 "Zaiļā gaisma".
 1.20 "Ceļa uz mājām".
 1.45 "Ogres novads – šēit dzimst leģendas".
 2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
 3.15 "Sprēd ar *Deļfi*". Atk.
 3.55 "Copes lietas".
 4.15 "Līmbāžu novads rāda un dara".
 4.35 "Ogres novads – šēit dzimst leģendas".

LTV 1

5.00 "Pasauls panorāmā". Atk.
 5.30 "Vīdes fakti". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.02 "Ceturā studijā". Atk.
 6.30 "Rīta *Panorāma*".
 8.35 "Mīļas viesulis 19". Serāls.
 9.30 "Solījums 2". Serāls.
 10.30 "Tavās rokās 3". Serāls.
 11.30 "Province". Atk.
 12.00 "Atzliegtais panēmēns". Atk.

13.05 "Lielās patēisības". Atk.
 13.30 "Pasauls panorāmā".
 14.00 "1.1. Aktuālā intervija". Atk.
 14.50 "Šodienas ļautājums". Atk.
 15.10 "Krustpunktā".
 16.05 "Solījums 2". Serāls.
 17.10 "Mīļas viesulis 19". Serāls.
 18.00 "Dienas ziņas".
 19.00 "Ceturā studijā".
 19.30 "Pasauls panorāmā".
 20.00 "Misiļa *Latvīētis*".

20.37 "Šodienas ļautājums".
 21.10 "Garaiņis". Dok. filma.
 22.00 "Bez ēlpas". Serāls.
 22.45 "Nakts ziņas".
 23.05 "Latvijas kods. *Postpartum*". Dok. filma.

23.35 "Vikingi 6". Serāls.
 1.05 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
 2.05 "Vīdes fakti". Atk.
 2.35 "Ceturā studijā". Atk.
 3.05 "Sporta studijā". Atk.
 3.50 "LTV – 60. Zelta arhīvs".
 4.50 "Dziesmas ceļš. Vispārējo latviešu Dziesmu svētku dziesmu dziesmas". Atk.

LTV 7

5.30 "Ceturā studijā". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
 6.30 "Rīta *Panorāma*".
 8.35 "Ceturā studijā". Atk.
 9.05 "Kulturdeva". Atk.
 10.05 "Iekodēis!" Atk.
 10.35 "Viss kārtībā!".
 LTV iestudējums.

11.30 "Sajūti Latgali!". Atk.
 12.00 "Personība. 100 g kultūras". Atk.
 12.55 "Tavās rokās 3". Serāls.
 13.50 "Dzīva dzīvē". Jauņiešu intervijas ar seniorēm.
 14.00 "Pasauls kausa izcīņā biatlonā". Atk.
 15.50 "Projekts *Nākotne. Deutsche Welle* žurnāls".
 16.20 "Pasauls maratonists 3". Dok. seriāls.
 17.10 "Tēlpas maksla. *Deutsche Welle* žurnāls".

18.10 "Komisārs Reķis 10". Detektīvseriāls.
 19.00 "Sovakar. LSM+ ziņas".
 19.30 "Pasauls maratonists 3". Dok. seriāls.
 20.20 "Polīcijas iecirknis 31 2". Detektīvseriāls.
 21.15 "Šeris 6". Detektīvseriāls.
 22.10 "Dzīvei nav melnāksta. Rudolfs Pļēpis". Atk.
 22.40 "Dzīvei nav melnāksta. Gunārs Grabinskis". Atk.
 23.00 "Laimes aģēnts". Dok. filma.

0.35 "Pasauls kausa izcīņā biatlonā". Atk.
 2.25 "Projekts *Nākotne. Deutsche Welle* žurnāls".
 2.55 "Revidēnts". Atk.
 3.10 "Brazilija. Latviešem pa pēdām". Atk.
 3.35 "Spots". Atk.
 4.30 "Literatūre 5". Atk.

TV 3

5.00 "Animācijas seriāls".
 5.20 "Eiņšteinis 3". Serāls.
 6.25 "900 sekundes".
 8.45 "Kandisa Renuāra 9". Serāls.
 9.55 "Nozieguma vieta: virtuve". Izklaidējošs raidījums.

11.00 "Mani virtuves noslēpumi 7". Realitātes seriāls.
 12.25 "Palikt vai pārvākties. Brīvdienu mājās. Realitātes seriāls.
 13.30 "Dzīvnieki: mīti un patēisība". Dok. seriāls.
 14.40 "Tandēma 6". Serāls.
 15.50 "Ceļvedis atvaļinājūmam 6". Izkl. raid.
 17.00 "Zilonis studijā 5". Sarunu šovs.
 18.00 "TV3 ziņas īsumā".
 18.10 "Šēru gaidījāt? 4". Kulnārijas raidījums.
 19.10 "Bez tabu".
 20.00 "TV3 ziņas".
 20.45 "Degpunktā 14".
 21.10 "Nemīlētē. Nolādētē 8". Serāls.

21.50 "Zebra 8". LV raidījums.
 22.05 "Ceļš uz detektīvs". Serāls.
 2.00 "Šveicars". Romantiska komēdija.
 4.25 "Ugunsgrēks 5". Serāls.
 5.00 "Viņas melo labāk". Serāls.
 5.30 "Tīgo uzvaras balss".
 6.00 "30 minūtes virtuve kopā ar Džeimiju Olivēru".
 Kulnārijas raidījums.
 6.30 "Pirmās randiņš 9".
 Realitātes šovs.
 7.30 "Neuztīcība". Serāls.

TV3 Life

8.30 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.
 10.10 "Ugunsgrēks 5". Serāls.
 12.00 "legūt visu". Serāls.
 13.00 "Dzīves krustceļis 5". Dok. seriāls.
 14.00 "Greļas anatomija 5". Serāls.
 16.00 "Kašību raktuves". Serāls.
 17.00 "Līdz nodevība mūs šķirs". Serāls.
 19.00 "Accerētas visu". Serāls.
 21.00 "Brīvdienas Heidelbergā". Romantiska drāma.
 22.55 "Izmeklēšanas profils 2". Serāls.
 24.00 "Vēstnieka meita". Serāls.
 1.55 "Līdz nodevība mūs šķirs". Serāls.
 3.55 "Viņas melo labāk". Serāls.

TV24

6.00 "Svarīgais trīs minūtes". Atk.
 6.03 "Preses klubs". Atk.
 7.30 "Atspēriens izaugsmēi". Atk.
 8.00 "Ziņu *Top*". Atk.
 8.30 "Svarīgais trīsminūtes". Atk.

8.33 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
 9.30 "Dienas personība".
 10.00 "Streips parlūko pasauli trīs minūtes".
 10.03 "Preses klubs". Atk.
 11.30 "Streips parlūko pasauli trīs minūtes".
 11.33 "Naudas cena". Atk.
 12.30 "Uz līnijās". Atk.
 13.00 "Streips parlūko pasauli trīs minūtes".
 13.03 "Preses klubs". Atk.
 14.30 "Streips parlūko pasauli. Atk.
 15.00 "Saimnieks. Zeme. Valsts". Atk.
 16.00 "Dienas personība". Atk.

16.30 "Ziņu *Top*. Rīga runā".
 17.00 "Svarīgais trīs minūtes".
 17.03 "Preses klubs".
 18.30 "Uz līnijās. Dzīvesveids".
 19.00 "Svarīgais trīs minūtes".
 19.03 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
 20.00 "Streips parlūko pasauli".
 20.30 "Ziņu *Top*. Rīga runā". Atk.

21.00 "Svarīgais trīs minūtes".
 21.03 "Skats no Ventspils".
 22.00 "Uz līnijās. Dzīvesveids". Atk.

22.30 "Streips parlūko pasauli". Atk.

23.00 "Svarīgais trīs minūtes". Atk.
 23.03 "Preses klubs". Atk.
 0.30 "Svarīgais trīsminūtes". Atk.

0.33 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
 1.30 "Svarīgais trīs minūtes". Atk.
 1.33 "Kur tas suns aprakts?". Atk.
 2.30 "Svarīgais trīs minūtes". Atk.
 2.33 "Preses klubs". Atk.
 4.00 "Uz līnijās. Dzīvesveids". Atk.
 4.30 "Ziņu *Top*. Rīga runā". Atk.
 5.00 "Svarīgais trīs minūtes". Atk.

ReTV

5.00 "ReTV ziņas". Atk.
 5.30 "Personības kods 3".
 6.25 "Ceļa uz mājām".
 6.50 "Zini savas tiesības! 4".
 7.45 "Autodroms".
 8.15 "Sprēd ar *Deļfi*".
 9.00 "Aktuāli Ziemeļē".
 9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".

10.15 "Ogres novads – šēit dzimst leģendas".
 10.50 "Par Liepāju un liepāņniekiem".
 11.25 "Ceļa uz mājām".
 12.00 "Personības kods 3".
 13.00 "Labdien! Mēs no Ukrainas".
 14.00 "Zini savas tiesības! 4".
 15.00 "ReTV ziņas trijos".
 15.30 "Atspēriens izaugsmēi".
 16.00 "Copes lietas".
 16.30 "Par Liepāju un liepāņniekiem".
 17.00 "Skats no Ventspils".
 17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".

18.15 "Sprēd ar *Deļfi*".
 19.00 "ReTV ziņas deviņos".
 19.15 "Uz meža takas".
 19.50 "Leģaskurzeme".
 20.25 "Brīvdienas sākas tagad!".
 21.00 "ReTV ziņas deviņos".
 21.30 "Prāta banka". TV spēle.
 23.15 "Aizmugurē".
 24.00 "Sprēd ar *Deļfi*". Atk.
 0.40 "Cīvēki, darbi, tradīcijas leģaskurzemē".
 1.10 "Uz meža takas".
 1.35 "Brīvdienas sākas tagad!".
 2.00 "Skats no Ventspils".
 2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".

3.15 "Sprēd ar *Deļfi*". Atk.
 3.55 "Copes lietas".
 4.15 "Skats no Ventspils".
 4.35 "Par Liepāju un liepāņniekiem".

atbalss vien skan

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Intervija

Bijām kā liela, draudzīga ģimene

“Skolēni ir mūsu nākotne, tāpēc cenšos, lai viņi izaugtu lieli un gudri, lai varētu mācīties citās skolās un apgūt tās profesijas, kas viņiem šķiet labākās un piemērotākās,” teic Kupravas pamatskolas pēdējā direktore SANDRA ANDREJEVA.

Kāda bija Jūsu pirmā tikšanās ar skolu Kupravā? Kas palicis spilgtā atmiņā no darba gadiem šajā skolā?

– Kupravas vidusskolā mācījos no 1. līdz 8. klasei, skolu beidzu 1988. gadā. Klasē bijām 8 skolēni, divas meitenes, abas Sandras, izvēlējamies skolotājas profesiju. Latviešu plūsmas klasēs tolaik mācījās aptuveni 10 – 14 skolēni, krievu plūsmas klasēs – aptuveni 30 skolēni. Lielākais skaits, šķiet, bija aptuveni 360 bērni, lai gan skola būvēta 600 skolēniem. Iegūstot pedagoģisko izglītību Rēzeknē, atgriezies Kupravas skolā, kur nostrādāju 21 gadu. Strādāju sākumskolas klasēs, kā arī ar pirmsskolas vecuma bērniem, bet pēdējos trīs gadus – par direktori. Skola man bija kā otrās mājas. 2009. gadā, kad izskanēja informācija, ka Kupravas pamatskolu slēgs, uzsāku darbu Liepnas internātskolā. Uzzinot, ka skola turpina darboties, atgriezies un gadu nostrādāju par pirmsskolas skolotāju, līdz mani pierunāja uzņemties direktora pienākumus. Kupravas skolā izglītību ieguva mani brāļi, dēls un meitene, kura vēlāk kļuva par manu vedekli, arī meitas, kuras gan nepaspēja skolu pabeigt, jo to slēdza. Spilgtā atmiņā palikuši pasākumi, ko organizēja pedagogi, īpaši skolotāja Nīna Baikova, un skolas draudzīgā un ģimeniskā atmosfēra.

Vai, uzņemoties skolas direktora pienākumus, jau zinājāt, ka būsiet šīs skolas pēdējā direktore?

– Saprātu, ka skola ilgi nevarēs pastāvēt, bet, kā saka, cerība mirst pēdējā. Izglītības iestāde bija gan kā skola, gan kā kultūras centrs, jo organizējām arī pagasta pasākumus. Cik varēju un cik bija manos spēkos, centos saglabāt skolu. Pēdējā mācību gadā vēl izgājām akreditāciju, bet, dzirdot par gaidāmo skolas slēgšanu, arvien vairāk skolēnu pārgāja mācīties uz citām skolām. Tajā gadā novadā slēdza divas skolas – Kupravas un Mežvidu pamatskolu, pie mums ciemojās vairāki preses pārstāvji, intervēja skolēnus un skolotājus, bija atbraukuši arī pārstāvji no televīzijas, uzņēma dokumentālo filmu par šīm skolām.

Kādi bija skolas darbības pēdējie trīs gadi, skolēnu un viņu vecāku domas par skolas slēgšanu?

– Skolēnu vecāki ļoti centās saglabāt izglītības iestādi pagastā,

viņiem izdevās izcīnīt, lai 2009. gadā neslēdz skolu. Jau toreiz bija pateikts, ka skolu slēgs, tomēr vēl piecus gadus tā darbojās. Tie, kas dzīvoja Kupravā, darīja visu iespējamo, piemēram, nāca regulāri uz sanāksmēm, uz pasākumiem, bet tomēr skolēnu skaits ik gadu samazinājās – pēdējā gadā kopā ar bērnudārza vecuma bērniem izglītības iestādi apmeklēja tikai 35 izglītojamie.

Ar kādām sajūtām svinējāt skolas pēdējo izlaidumu? Vai bija idejas, kā izmantot skolas ēku turpmāk?

– Uz pēdējo izlaidumu gribējās saaicināt visus, kuru dzīve saistīta ar skolu, tomēr saņēmām ieteikumu tā nedarīt, tā sakot, nav plānots organizēt bēres, – kas gribēs, tas atbrauks bez aicināšanas. Kad gatavojās slēgt skolu, izskanēja informācija, ka izsludinās konkursu par telpu tālāku izmantošanu, bet, cik zinu, neviens nepieteicās. Iespējams, tādēļ, ka skolas ēka bija ļoti liela, dārgi izmaksāja apkure. Pricējās, ka skolas ēkā dzīvība ir saglabājusies sporta zālē, kur notiek sporta nodarbības – brīvajā laikā zāli apmeklēja bijušie skolēni, viņi sporto un paši uzkopj telpas, ir ierīkojuši kinozāli, organizē kino vakarus. Skolas telpas mācību laikā reizēm izmanto arī Nacionālie bruņotie spēki, kur viņi dzīvo pa nedēļu, bet rūpnīcas teritoriju izmanto kā apmācības vietu, pie skolas stāv arī bruņutehnika.

Kā lēmums par skolas slēgšanu mainīja pagasta dzīvi?

– Pagasts palika tukšāks. Kā skolu aizslēdza, tā lielākā daļa bērnu aizbrauca projām uz ārzemēm vai citām pilsētām. Tagad bērni un jaunieši atbrauc atpūsties vasaras brīvlaikā pie saviem vecākiem un vecvecākiem. Kultūras pasākumi pēc skolas slēgšanas vairs nav tik kupli apmeklēti, arī skaņas kvalitāte ir citāda. Ilgu laiku organizēt pagasta kultūras dzīvi turpināja skolotāja Nīna Baikova, tagad viņas vietā pasākumus vada Ivetā Gordova.

Kur pēc skolas slēgšanas turpināja darba gaitas skolotāji?

– Daži no kolēģiem devās pensijā, citi strādāja Žiguros, citi, tostarp arī es, palika bez darba. Dažus mēnešus biju bezdarbiece, vēlāk strādāju Viksnas un Rugāju skolās, pašlaik jau otro gadu esmu skolotāja Balvu sākumskolā.

Vai, zinot skolas absolventu dzīves gaitas, varat teikt, ka arī Kupravas pamatskolā varēja iegūt konkurētspējīgas zināšanas?

– Protams, arī mazā lauku skolā var iegūt labu izglītību.

Sandra Andrejeva. Kupravas pamatskolā viņa gan savulaik mācījās, gan strādāja par skolotāju un direktori.

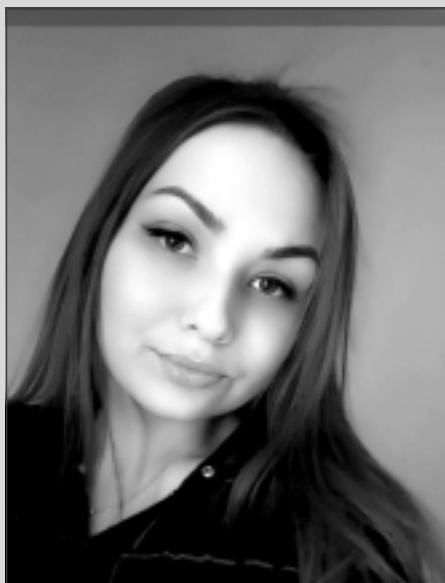
Daudzi no absolventiem strādā par robežsargiem, pavāriem, pārdevējiem, galdniekiem, mediķiem, mehāniķiem, autovadītājiem, skolotājiem un citās profesijās, piemēram, par tiesnesi Rīgā. Balvu sākumskolas direktore arī ir Kupravas skolas absolvente. Pašlaik vairāki absolventi dzīvo un strādā ārzemēs.

Ko savulaik vērtīgu gūvāt no kolēģiem un skolēniem Kupravas skolā, vai tas noder pašreizējā darbā?

– Mēs bijām kā liela, draudzīga ģimene – kopā ar vecākiem rīkojām pasākumus, klases vakarus. Šīs sajūtas, ka jābūt izpalīdzīgam un draudzīgam, vienmēr iet līdzi. Arī pašreizējā darbavietā cenšos sadarboties ar kolēģiem, palīdzam cits citam, atbalstām gan priecīgos, gan bēdīgos brīžos.

Aptauja

Kādas ir Jūsu atmiņas par skolu?

KRISTĪNE DEMBOVSKA, dzīvo Rīgā:

– Kupravas skolā pavadīju pirmos un pašus labākos skolas gadus. Joprojām atceros, cik saliedēti un vienoti bijām. Zinājām katru skolēnu, kurš mācījās mūsu skolā, pat pašus mazākos. Tā nebija vienkārši skola, bet gan viena liela ģimene. Joprojām ar smaidu atceros visus skolas gaitēņus un klases, kur noritēja foršākās stundas. Esmu ļoti pateicīga visiem skolotājiem, kuri ieguldīja darbu mūsu izglītošanā – bija dota iespēja piedalīties deju pulciņā, mūzikas, sporta, mākslas un daiļlasīšanas pasākumos. Manuprāt, mazā lauku skola sniedza ļoti labas iespējas katram skolēnam, jo deva zināšanu pamatus, kas svarīgi turpmākajās dzīves gaitās. Pēc skolas slēgšanas devos mācīties uz Rīgu, pabeidzu Rīgas Valsts tehnikumu, ieguva klientu apkalpošanas speciālistes profesiju un jau mācību laikā sāku strādāt apģērbu veikalā. Vēlāk ieguva vēl vienu specialitāti – viesmīlības pakalpojumu speciāliste. Nedaudz pastrādāju Rīgas restorānā, ko tomēr nejutu kā savas dzīves

aicinājumu. Kopš 2020. gada strādāju kompānijā, kas darbojas interneta mārketinga jomā, šajā darbā varu teikt, ka ka mīlu to, ko daru. Fakts, ka Kupravas skolas ēka netiek īsti izmantota, apbēdina. Kupravā jau tā ir daudz pamestu ēku, negribētos, ka skolu sagaidītu tas pats liktenis. Varētu, piemēram, padomāt par pansionāta izveidi, jo tajā pusē ir vairāk tieši vecāku cilvēku. Jaunieši brauc uz citām pilsētām, valstīm, jo meklē izaugsmes iespējas.

RINALDS MARTINENKO, dzīvo Rīgā:

– Kupravas skola atmiņā ir palikusi kā silta un mīļa vieta. Vēl tagad atceros garo ceļu no mājām, kad mani mazu ragaviņās mamma vilka uz bērnudārzu. Kad paaugos, skolotāja Nīna Baikova man un citiem bērniem iemācīja milēt mūziku – visi mācēja spēlēt kādu instrumentu. Atceros, ka skolotājs Igors Smirnovs prata vadīt ļoti interesantas sporta stundas, absolūti visi skolēni bija iesaistīti dažādās aktivitātēs, nebija neviena, kam sports nepatīktu.

Ja man jautātu, ko iemācījos tajos gados, tad tā visdrīzāk būtu dzīves mācība, kas mudina palīdzēt citiem un vienam otru pieņemt. Tā kā visi bērni bija vietējie, laiku pavadījām kopā arī ārpus skolas, daudzot bumbu vai vienkārši braukājoties ar velosipēdiem. Visi bija draugi. Pēc skolas un Rīgas Valsts tehnikuma Balvu filiāles beigšanas devos dzīvēt uz

Rīgu un pēc neilga laiciņa – uz Īriju. Šobrīd esmu atgriezies uz dzīvi atpakaļ Rīgā, jo kaut kā man tomēr pietrūka svešumā. Fakts, ka skola ir slēgta, ir saprotams, jo fiziski cilvēku vairs gandrīz nav laukos. Ir ļoti žēl, ka skolas telpas iet zudumā, kur būtu tik daudz ko iesākt. Ir daudz vietas mazai ražošanai, kā arī telpas, kur izmitināt cilvēkus vai, piemēram, varētu ierīkot peintbola laukumu. Jebkāda darbība atgrieztu ciematā dzīvīgumu.

* Sākums 6., 11.lpp.

Aptauja

Kādas ir Jūsu atmiņas par skolu?

BIRUTA BEBINA, skolas absolvente, bijusi skolotāja un Kupravas pagasta padomes priekšsēdētāja: – Savulaik esmu strādājusi bērnu dārzā par aukliti, kā arī pastā, krājbankā, skolā par latviešu valodas un literatūras skolotāju krievu plūsmā, pasniedzu arī krievu valodu divām klasēm, bija audzināmā klase. Skolā un pagastā tolaik bija jūtama dzīvība un rosība, darbojās pulciņi, notika kultūras pasākumi. Jau 90.gados, kad slēdza rūpnīcu, daudzas ģimenes ar bērniem izbrauca uz savām dzimtajām zemēm – Ukrainu, Krieviju, Baltkrieviju. Ar skolas slēgšanu dzīve pieklusā, iestājās pagrimums ciematā. Protams, pagasta darbinieki joprojām cenšas iesaistīt iedzīvotājus kultūras aktivitātēs, notiek pasākumi, piemēram, apmeklētāji iecienījuši “Dziesmu manai paaudzei”. Pašlaik

Kuprava iedzīvotāju vecuma ziņā ir vecākais pagasts Latvijā. Gribas, lai ciemats dzīvo un nepazūd no Latvijas kartes, bet situācija ir drūma.

Strādāt jaunuzceltā un modernā skolā bija prestiži, saglabājušās gaišas atmiņas. Ar prieku gāju uz skolu, kolēģus gan nespēju uzrunāt vārdā, jo viņi vienmēr palika mani skolotāji, pie kuriem savulaik mācījos. Audzināmajā klasē mācījās kautrīgi skolēni, un, kad vajadzēja sagatavot priekšnesumu 1.aprīļa pasākumam, ar uztraukumu domāju, kā varam sasmidzināt skatītājus. Audzēkņi izdomāja, ka es būšu Latgales Televīzijas diktore, zēni pārģērbiesies par meitenēm un demonstrēs modes skati. Sanāca kosolā priekšnesums, par ko vēl ilgi skolā runāja. Joprojām atceros daudzus skolēnus, piemēram, Vladislavu. Viņš bija kreilis, atminos, ka skatījos, kā viņš skaisti raksta ar kreiso roku, arī pati kādā brīdī pamēģināju tā rakstīt, bet man nesanāca. Vladislavs pēc stundas bieži aiznesa klases žurnālu uz skolotāju istabu. Saglabājušās arī citas jaukas un pozitīvas atmiņas gan par skolēniem, gan par kolēģiem, piemēram, ilggadējo skolas direktori Emeritu Prancāni. Kad mani ievēlēja par pagasta vadītāju, rūpnīca Kupravā jau bija izpārdota. Ja salīdzina darbu skolā un pagasta padomē, emocionāli vieglāk bija strādāt skolā, jo pagastā nācās saskarties ar problēmām, kad no sirds gribēju daudzviet palīdzēt un ko mainīt, bet reāli nevarēju, jo trūka naudas. Citreiz izpalīdzēju iedzīvotājiem ar saviem līdzekļiem, lai viņi varētu iegādāties zāles aptiekā, izņemt pasi vai aizbraukt pēc produktiem. Sociālajā jomā nekad nebija tā, ka varētu apmaksāt visu, ko vajadzētu.

ANNA LOGINA, skolas absolvente un pensionētā skolotāja: – Skolā mācījos no 1. līdz 7.klasei, esmu vietējā, dzīvojam dzelzceļnieku mājā. Tolaik kā bērns vēl isti nenovērtēju skolas vērtību, tikai vēlāk apzinājos, cik tā man ir svarīga, cik miļas un sirsnīgas atmiņas ar skolu saistās. Mācības uzsāku 1949.gadā, skolas direktors tolaik bija Pēteris Ēvelis. Ģimenes direktoram nebija, dzīvoja viņš vecajā skolas ēkā. Direktors audzēja puķes, viņam bija dārzs ar ērkšķogām, upenēm, jānogām, un mēs, bērni, labprāt ciemojāmies pie viņa, lai vingrinātos matemātikā, jo zinājām, ka P.Ēvelis mūs pacienās ar gardumiem. Nākamā skolas direktore bija Zenta Rukša, ar viņu uzturējām labas attiecības arī pēc skolas beigšanas. Tās paaudzes skolotāji bija radoši sava darba entuziasti, strādāja ar citādu attieksmi pret darbu un atalgojumu nekā mūsdienās.

Atceros, ka matemātikas skolotājs Antons Mičāns tā bija iemācījis matemātiku, ka ilgu gadu pat nakts laikā visas algebras formulas varēju pateikt. Atmiņā spilgti saglabājies kāds notikums, kad skolas gados tikos ar izglītības un zinātnes ministru Vili Samsonu, kurš nācis no Liepnas puses. Kad mācījos 3.klasē, skolotāju augusta konference notika Viļakā. Direktors P.Ēvelis zināja, aptuveni cikos ministra mašīna brauks caur Kupravu uz Viļaku, viņš savā dārzā nogrieza flokšus un uzticēja man ar klasesbiedreni Austru gaidīt ministru. Sapucējāmies skolas formās ar baltiem priekšautiem un gaidījām ministra mašīnu. Tolaik citu automašīnu bija samērā maz, tāpēc ministra mašīnu pamanījām laikus, pacēlām roku, un mašīna apstājās, pasniedzām ministram ziedus. Direktors Viļakā, redzot, ka ministrs izkāpj no automašīnas ar ziediem, zināja, ka esam savu uzdevumu izpildījušas. Arī mani abi bērni mācījās Kupravas skolā. Esmu nostrādājusi 17 gadus ciema bibliotēkā par vadītāju, patika darbs ar bērniem un grāmatām. Arī skolā strādāju par bibliotekāri, vēlāk Daugavpili ieguva pedagoģisko izglītību un mācīju skolēniem zīmēšanu un rasešanu. Lai arī Kupravā bija divplūsmu skola, neizjutu negācijas. Skumji un sāpīgi bija pieņemt faktu, ka slēdz skolu. Kad rūpnīca pārstāja darboties, Kupravā palika lielākoties tie, kuriem nebija, kur aizbraukt. Pašlaik pagastā dzīvo pārsvarā pensionāri, jaunajiem šeit nav īpaši ko darīt. Kopš 1999.gada esmu pensionāre, dzīvoju viena, jo vīrs un dēls ir devušies mūžībā, minu krustvārdu mīklas, lasu žurnālus. Meita dzīvo Jūrmalā, lai arī ieguva skolotājas profesiju, pašlaik strādā valsts pārvaldē Rīgā. Kaut arī tāls ceļš, ik pa laikam viena otru apciemojam. Ilgi ciemoties man nesanāk, jo pēc dažām dienām jau gribas uz mājām, tā teikt, *velk* atpakaļ uz dzimto pusi.

Aktuāli

* Sākums 2., 3.lpp.

“Esam uzņēmums ar lielu pieredzi un zināšanām”

Vienlaikus jāpiebilst, ka jau pirmajā darba dienā Balvu Valsts ģimnāzijā Jūsu uzņēmuma darbinieki ēdienu negatavoja uz vietas, bet tas tika atvests no Alūksnes...

– Darba uzsākšanai tika dotas divas dienas. Sestdien un svētdien virtuves telpās bija nepieciešams novērst visus trūkumus, veikt remontdarbus, sakārtot komunikācijas – nodrošināt jaunus kanalizācijas izvadus, elektrības un ūdens pievadus, sakārtot ventilāciju, uzstādīt un palaist darbībā iekārtas, atvest inventāru un produktus, sakopt telpas un izdarīt daudzus jo daudzus citus darbus, lai varētu uzsākt ēdināšanu. Situāciju, kā visu šo izdarīt divās dienās, nekā citādāk, kā par krīzi, nodēvēt nevar, tādēļ, lai samazinātu riskus, pirmajā dienā siltas pusdienas patiešām atvedām no Alūksnes. Tas gan nekādi neietekmēja ēdiena kvalitāti. Turklāt jau pirmajā dienā saņēmām ļoti labas atsauksmes ne tikai par ēdienu, bet arī to, ka divās dienās tukšas telpas pārvērtām par

pilnvērtīgu ēdināšanas bloku. “Tas ir nereāli, ko esat paveikuši!” teica skolu pārstāvji. Paldies viņiem par atbalstu, uzsākot darbu!

Vai abu skolu virtuvēs plānojat nodarbināt vietējos iedzīvotājus no Balvu pilsētas un novada?

– Esam patikami pārsteigti par vietējo iedzīvotāju lielo atsaucību darba piedāvājumiem. Darbam uzņēmumā pieteicās diezgan daudz cilvēku, kā rezultātā mūsu komandai izdevās piesaistīt ieinteresētus un centīgus vietējos cilvēkus.

Līdz šim Balvu Valsts ģimnāzijā iepriekšējais ēdināšanas uzņēmums IU “Valdogs” katru dienu gatavoja konditorejas produkciju, ko bērni un skolas kolektīvs ļoti novērtēja. Vai to piedāvās arī SIA “Baltic Restaurants Latvia”?

– Ja tāda vēlme būs, piedāvāsim arī konditorejas produkciju. Vienlaikus jāskatās likumdošana, kas, piemēram, nosaka, kādā konkrēti laikā izglītības iestādēs konditorejas izstrādājumus

driekst pārdot. Kā jebkuram uzņēmumam, arī mēs cilvēkiem piedāvāsim to, ko viņi pieprasīs. Ja ir pieprasījums, ir arī piedāvājums! Tas ir ļoti vienkārši, un šajos jautājumos izgudrot jaunu velosipēdu nav nepieciešams. Jāpiebilst, ka esam lielākais ēdināšanas uzņēmums izglītības iestādēs Latvijā. Kopumā mūsu uzņēmumu grupā ietilpst vairāk nekā 70 skolas teju vai visos Latvijas reģionos, kuros sniedzam ēdināšanas pakalpojumus. Tuvākās pilsētas Balviem, kur strādājam, ir Alūksne un Valmiera. Protams, ēdināšanas pakalpojumus sniedzam arī Rīgā un Pierīgā. Mums ir arī līdzvērtīgs ēdināšanas uzņēmums Igaunijā. Kopumā darbojamies apmēram 350 visdažādākajās ēdināšanas vietās – sākot ar skolām, pirmskolas izglītības iestādēm, sociālajiem un rehabilitācijas centriem un slimnīcām, beidzot ar lidostu, dažādiem restorāniem un darbinieku ēdnīcām. Mums ir ļoti liela gadu gaitā gūtā pieredze un zināšanas.

No Balvu novada domes priekšsēdētāja

“Iepirkumā bija konkrēti kritēriji, pēc kuriem vērtēja katru pretendentu. Un tad, katrā no tiem saskaitot piešķirtos punktus un iegūstot kopējo punktu summu, tika noteikts uzvarētājs Balvu Valsts ģimnāzijā, Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā, Balvu sākumskolā un pansionātā “Balvi”. Vēlos uzsvērt, ka ne visos gadījumos iepirkumā uzvarēja uzņēmums, kas piedāvāja zemāku cenu. Piemēram, SIA “Senda Dz”, startējot uz ēdināšanas pakalpojuma sniegšanu Balvu sākumskolā, piedāvāja augtāku cenu (5,76 eiro bez PVN) nekā SIA “Baltic Restaurants Latvia” (5,51 eiro bez PVN), tomēr tāpat uzvarēja, jo tas, ņemot vērā pārējos kvalitātes kritērijus, bija saimnieciski izdevīgākais piedāvājums. Un kritēriji bija visdažādākie, tajā skaitā, piemēram, tā dēvētā Zaļā publiskā iepirkuma prasībām atbilstošo produktu videi draudzīga piegāde kilometru ziņā. Tas nozīmē, ka šajā kritērijā punktus vairāk ieguva uzņēmums, kas produktus piegādā no tuvākas vietas, tādējādi atstājot mazāku ietekmi uz vidi, nekā uzņēmums, kurš to dara no attālākām vietām. Un arī šajā kritērijā, ja atkal runā par SIA “Senda Dz”, šis vietējais uzņēmums ieguva lielāku punktu skaitu nekā, piemēram, SIA “Baltic Restaurants Latvia”. Vienlaikus man grūti nokomentēt, kādēļ citi uzņēmumi var piedāvāt zemāku cenu, bet vietējie piedāvā finansiāli dārgāku variantu. Nevajag arī nepamatoti pārmest kādam no Iepirkumu komisijas locekļiem, kurš ierosināja iepirkumā iekļaut kritēriju par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām. Tā nebija ļaunprātīga rīcība, lai vietējie uzņēmēji šajā kritērijā iegūtu mazāk punktu. Tomēr tā

No savas puses esam darījuši un darīsim visu, lai sargātu savus uzņēmējus un strādātu ar saprotamām vērtībām un kvalitātēm.

notika... Jebkurā gadījumā visos kritērijos uzņēmumu izvērtēšana notika godīgi, caurspīdīgi un jebkādi pārmēti Iepirkumu komisijai vai novada vadībai nav un nevar būt pamatoti. Turklāt vēlos uzsvērt, ka uzņēmēju darbībai, kuri uzvarēja konkrēto iestāžu ēdināšanā, ļoti rūpīgi sekosim līdzi, – vēl jo vairāk tādēļ, ka runa ir tieši par bērnu un senioru ēdināšanu un viņu veselību. Tas, ka iepirkumā atsevišķās iestādēs vietējie uzņēmēji neuzvarēja, protams, ir slikti. Tomēr jāņem vērā, ka parādās godīga konkurence, tajā skaitā arī vietējā tirgū, kas, protams, rada arī emocionālo fonu. Un tas, ka kāds uzņēmējs saka, ka viņš pārņems visu Latviju, Eiropu vai pat pasauli, tas ir normāls uzņēmēja plāns. Lai Dievs viņam palīdz! Savukārt mums ir savi plāni, un mēs no savas puses esam darījuši un darīsim visu, lai sargātu savus uzņēmējus un strādātu ar saprotamām vērtībām un kvalitātēm. Vienlaikus vēlos teikt, – tas, ka ēdināšanas pakalpojumus sniedz uzņēmēji, ir ļoti labi, bet, ja arī turpmāk gadu no gada katrā iepirkumā redzēsīm uzņēmēju šādu savstarpēju stīvēšanos, mēs pāriesim uz ēdināšanu no pašvaldības puses visās pašvaldības iestādēs. Galu galā nepārtraukti dzirdēt apvainojumus un pārmēti... Beidzam!” uzsver Balvu novada domes priekšsēdētājs SERGEJS MAKSIMOVŠ.

Kā veicināt pierobežā dzīvojošo Latvijas iedzīvotāju psiholoģisko noturību pret Krievijas dezinformāciju, kā arī atgādināt, ka valsts aizsardzība nav tukši vārdi? Kā to izdarīt? Vislabākais arguments ir piemērs, ka mēs esam un arī varam kļūt par savas dzimtenes sargiem. 16 publikācijās uzsversim informatīvās telpas

drošību, kā arī atgādināsim, ka ikviens ir lidzatlīdzsava valsts attīstībā un aizsardzībā, lai nekādi svešzemju kungi nespētu diktēt savus noteikumus, tos nereti paslēpjot zem skaistiem vārdiem un lozungiem, viltus vēstījumiem. Mēs esam kopīgs spēks, kas veido un nosaka mūsu valsts drošību.

“Neprasiet no Latvijas kaut ko”

Zemessardzes 3. Latgales brigādes komandieri, pulkvedi GUNĀRU VIZULI droši varam saukt par novadnieku. Kā nu ne, ja tētis nāk no Baltinavas, bet mamma – no Briezuciema pagasta “Cērpenes”. Lūgts atklāt, vai ir mūsējais, komandieris smaidot apstiprināja, ka sevi uzskata par latgaļu puisi.

Kā puisis no Ziemeļlatgales kļuva par komandieri?

– Armija nekad nav bijusi sveša. Tētis gan padomju laikā bija virsnieks, gan pēc tam dienēja atjaunotajos Latvijas bruņotajos spēkos. Brālis arī ir pabijis Latvijas bruņotajos spēkos – komandēja gan Alūksnes bataljonu, gan aizdienējis, tāpat kā es, līdz pulkveža pakāpei. Šobrid atrodas pelnītā atpūtā, atvaļināts rezervē. Līdz ar to armijas lietas man kopš bērnības bijušas sirdij tuvas. Kad pabeidzu Alūksnes vidusskolu, brīvprātīgi iestājos obligātajā dienestā, turpinot dienēt Alūksnes mobilo strēlnieku bataljonā. Saņēmu piedāvājumu nokārtot iestājekšāmenus, lai kļūtu par virsnieku. Šo iespēju izmantoju un 1994. gadā iestājos Nacionālajā aizsardzības akadēmijā. Pēc trīs gadiem akadēmiju absolvēju un ieguvu bakalaura grādu pedagogijā, vada komandiera kvalifikāciju un virsnieka pakāpi. Ņemot vērā to, ka bija diezgan labas zināšanas vācu valodā, devos uz Vāciju, kur specializējos artilērijā, kļūstot par artilērijas rotas komandieri. Atgriezoties Latvijā, dienestu turpināju Ādažos. Biju gan vada, gan rotas komandieris, gan štāba plānošanas virsnieks, gan štāba priekšnieks. 2003. gadā, sākoties lielajai reorganizācijai, lēma apvienot vienības. Turpināju dienēt Zemessardzes bataljonā Daugavpilī, kur biju štāba priekšnieks. Pēc aptuveni vairāk nekā gada man bija tas gods kļūt par bataljona komandieri. Paraleli dienestam papildināju zināšanas artilērijas skolā Vācijā un karaliskajā artilērijas skolā Anglijā. 2007. gadā piedalījies starptautiskajā operācijā Bosnijā un Hercegovinā. Pēc tam pienāca laiks kaut ko mainīt, tāpēc atkal papildināju zināšanas, lai kļūtu par vecāko virsnieku (pulkvežleitnantu, pulkvedi). Paraleli mācījos maģistrantūrā Daugavpilī, kur ieguvu maģistra grādu sabiedrības un iestāžu vadībā. Vairākus gadus bija tas gods dienēt arī NATO štābā Polijā, korpusā, kas atbild par Eiropas Ziemeļaustrumu reģionu. Atgriezoties dzimtenē, kļuva par Latgales, savas mīļās zemes, Zemessardzes brigādes štāba priekšnieku un kopš 2019. gada esmu brigādes komandieris.

Izklausās iespaidīgi...

– Daudz jāmacās un jādalās savā pieredzē. Ko tur piebilst... Nav viegli kļūt par komandieri, bet tas ir aizraujošs ceļš.

Ko ieteiktu jauniešiem, kuri savu dzīvi vēlas saistīt ar militāro jomu?

– Atkartošos – jāmacās un jāmacās, jo nevar sēdēt uz sasniegtiem rezultātiem. Dzīves intensitāte un izaicinājumi, kas stāv priekšā, prasa arvien jaunas zināšanas, jaunas pieejas. Nedrīkst stagnēt un nedarīt neko. Jāspēj pielāgoties, un to var izdarīt, tikai mācoties. Tāpat nedrīkst izpalikt kritiskā domāšana. Mācīties var, izmantojot dažādus avotus, tomēr jāskatās, lai šie avoti ir patiesi un nemanipulē ar mums. Protams, ja ir iespēja mācīties augstskolā, tā ir jāizmanto. Izglītība paaugstina intelektu un inteligences līmeni, ļaujot vieglāk iekļauties sabiedrībā. Jāpiebilst, ka bruņotie spēki ir unikāla organizācija, kurai jebkurš cilvēks ar jebkādu izglītību, zināšanām un pieredzi ir vajadzīgs.

Jādien 24/7 režīmā. Kāda ir recepte, lai spētu pielāgoties?

– Tas nenozīmē, ka katru minūti esam dienestā. Tiesa, mums jābūt gataviem pildīt uzdevumus šādā režīmā. Teikšu godīgi, ļoti liela nozīme ir ģimenei. Mēs vienmēr esam un būsim parādā savām ģimenēm un draugiem. Paldies viņiem par izturību un izpratni. 24/7, manuprāt, ir tikai skaitļi. Viss nāk no paša. Jebkurš uzdevums ir paveicams, ja visu spēj salāgot kopā.

Ģimenē nekad nav pakratīts ar pirkstu?

– Man ir vienkāršāk, jo sieva ir instruktore bruņotajos spēkos. Man ir trīs meitas, no kurām divas ir zemessardzes. Vecākā ir Zemessardzes instruktore, bet vidējā turpina mācīties, apgūstot zināšanas. Piebilde, ka ne reizi dzīvē viņām netika ne uzspiests, ne piedāvāts stāties Zemessardzē. Pieļauju, ka, redzot tēti un mammu formā, skolas gados viņas izvēlējās būt Jaunsardzē.

Kāds ir ieteikums vecākiem, audzinot savas atvaļes?

– Neliegt izvēlēties un pieņemt lēmumu. Savukārt, ja bērniem un jauniešiem ir kādi jautājumi, tad var ieteikt avotus, kur

paskatīties. Protams, vecāku pienākums – sniegt padomu un atbalstīt, ja bērns ir pārdomu pārpilns. Lai atrod to, ko vēlas darīt! Piemēram, karavīrs, pildot savus uzdevumus, to dara galvenā mērķa vadīts, proti, aizstāvēt savu valsti, savu pilsētu, savu ciemu, savu ģimeni, savus draugus. Un atbalsts, ko viņš katru dienu saņem no tuviniekiem, mudina to darīt daudz labāk.

Nereti kristieši par baznīcu atceras tikai Ziemassvētkos. Vai par Zemessardzi, robežsardzi, karavīriem atceramies tikai svētku laikā?

– Nepiekritīšu šādam apgalvojumam. Kā jau minēju, jā, mēs dienējam 24/7, bet tai pat laikā esam klāt Latvijā katru dienu. Zemessardze cilvēku skaita ziņā ir vislielākā struktūrvienība bruņotajos spēkos. Mēs atrodamies visā Latvijas teritorijā – no Kolkas līdz Zilupeī... Zemessargi ir daļa no sabiedrības, kuru klātesamība ir katru dienu. Savukārt aktivitātes nav tikai svētkos, bet visa gada garumā, sākot ar mazu vienību uzdevumu izpildi savā ciemā, kā arī lielākos vingrinājumos, piemēram, visaptverošās valsts aizsardzības mācībās “Namejs”.

Ko dod mācības?

– Atbildēšu kā militārpersona. Mēs saņemam uzdevumus un mums tie ir jāpilda. Tas, kas dod šos uzdevumus, vēlas pārliecināties par izpildes kvalitāti. “Namejs” ir pārbaudījums mūsu vienībām, esam vai neesam gatavi aizstāvēt mūsu valsti.

Esam gatavi?

– Mūsu sagatavotības līmenis ir ļoti, ļoti augsts, ko apliecina visi mūsu sadarbības partneri un sabiedrotie. Līdz šim NATO sabiedroto kaujas grupa bija Sauszemes spēku Mehānizētās kājnieku brigādes komandpakļautībā, taču pavisam nesen tika nodota NATO daudznacionālās brigādes vadībā. Mēs strādājam kopā ar viņiem – viņi atbalsta mūs, mēs atbalstām viņus. Man ne reizi 30 gadu laikā nav bijušas problēmas komunikācijā, sapratnē, izglītības līmeņos utt. Pats svarīgākais – mūsu virsnieki, mūsu instruktori gatavo citu valstu speciālistus. Ar lepmumu varu teikt, ka daudzi latgaļu puisi gatavo arī Ukrainas bruņoto spēku karavīrus aizstāvēt savu valsti.

Sākoties karam Ukrainā, pieauga interese par iestāšanos Zemessardzē...

– Protams, patriotisma vilnis bija. Mēs patiešām bijām un esam gandarīti par atsaucību. Ir vairāki priekšnosacījumi, lai kļūtu par zemessargu, sākot ar veselību, latviešu valodas zināšanām. Jāsaprot divas lietas. Pirmkārt, jābūt aicinājumam, to nevar darīt piespiedu veidā. Tāpat jābūt vēlmei aizsargāt savu valsti. Otrkārt, vai spēsi salāgot savu pamatnodarbošanos ar dienestu Zemessardzē, kas nav tik vienkāršs, kā no malas izskatās.

Ir nelabvēļi, kuri vīpsnājot spriež, ka zemessargi reizi gadā sanāk kopā, un tas arī viss.

– Dienests Zemessardzē ietver sevi vairākas fāzes. Tā ir pamatapmācība, individuālā apmācība, speciālistu apmācība, kolektīva apmācība un ļoti daudz neplānotu un nespēcīgu uzdevumu.

Piemēram?

– Kovida laikā nodrošinājām valsts robežas aizsardzību, palīdzējām veikt kontroli uz ielām. Arī tagad veiksmīgi sadarbojamies ar robežsardzi un policiju, pildot šos Zemessardzei nespēcīgos uzdevumus. Mēs mācāmies, trenējamies, un šis process ir nepārtraukts. Ik pa laikam par sevi atgādina arī mūsu likteņupe Daugava. Mēs esam klāt. Katrs zemessargs vidēji gadā līdz 30 dienām piedalās mācībās vai aktivitātēs. Jāpiebilst, ka ir arī tādi zemessargi, kuri velta 100 un vairāk dienas.

Ir darba devēji, kuri par to nepriecājas...

– Ir normatīvo aktu bāze, kas skaidri un gaiši nosaka, ka zemessargs, laikus brīdinot darba devēju, līdz 10 dienām gadā var pildīt dienesta pienākumus. Darba devējus aicinu ne tikai atbalstīt zemessargus, bet arī pašiem būt mūsu rindās. Turklāt tas ir darbs kolektīvā, jaunas iepazīšanās, jaunas iemaņas, komunikāciju prasmi uzlabošana. Strādājot 5-10 gadus vienā darbā, vadot 20-30-100 cilvēkus, dzīve paliek vienkārša. Zemessardzē cilvēku rotācija ir liela, un tas nozīmē, ka neizpaliek jauni izaicinājumi.

Nav noslēpums, ka atsevišķu pierobežas iedzīvotāju televīzijas antenas pavērsta austrumu virzienā. Kā mums mainīt domāšanu?

– Vispirms nepieciešams vismaz 4G pārklājums visā Latvijas teritorijā. Tas cilvēkiem dos iespēju izmantot, piemēram, viedtelevīziju. Patiesi nav noslēpums, ka atsevišķās vietās pierobežā

Raksts tapis ar Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas atbalstu

Foto - Eriks Kukulis (Aizsardzības ministrija)

Parāde. Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas 34. gadadienai veltīto militāro parādi Rēzeknē komandēja pulkvedis Gunārs Vizulis.

iztrūkst interneta pārklājuma. Skaidrs, ka torņu izbūve ir privātā sektora ziņā, tomēr, manuprāt, valsts to varētu atbalstīt. Pirmkārt, būtu lielāka pieejamība Latvijā veidotam saturam. Otrkārt, cilvēki neizvēlēšies vienkāršāk pieejamo, jo nereti signāls no Baltkrievijas un Krievijas ir spēcīgāks.

Kopš 2018. gada 3. janvāra atgūts vēsturiskais nosaukums – Zemessardzes 3. Latgales brigāde. Cik svarīgi zināt vēsturi?

– Kāds cilvēks jau ļoti sen ir teicis viedus vārdus: “Tautai, kura neatceras savu pagātni, nav nākotnes.” Vienmēr pieturos pie šī vadmotīva un mudinu karavīrus, kuri dien kopā ar mums un apkārt mums, to atcerēties. Vairāk nekā pirms 100 gadiem brīvība Latvijai nenāca viegli un vienkārši. Tā nāca ar asarām, asinīm un sviedriem. Mūsu uzdevums – noturēt to, kas iegūts pirms 100 gadiem. Piemērs ir arī Svētā Barbara, kas ir artilēristu aizbildne. Arī šis ir tradīcijas, kas saglabājamās. Vēsturiskā nosaukuma atgriešana ir pateicība tiem cilvēkiem, kuri pirms 100 un vairāk gadiem bija gatavi aizstāvēt savu valsti.

Vadmotīvs “Mana Latvija. Mana atbildība” reģistrēts kā preču zīme.

– Šie četri vārdi nav tikai vārdi. Zem katra no tiem ir ļoti liela nozīme. Ko nozīmē – mana Latvija? Tie nav tikai valsts simboli, karogs, himna, mūsu prezidents. Tā ir mūsu jūra, skaistie Latgales ezeri, fascinējošie lauki Kurzemē, Vidzemē un citviet. Tā ir mūsu ģimene, tie ir mūsu draugi un kolēģi. Kopējais veido mūsu Latviju, turklāt tā ir mūsu, ne tikai bruņoto spēku atbildība. Tā ir katra iedzīvotāja atbildība. Neprasi no Latvijas kaut ko, bet iedod tai pats! Tad Latvijai būs vairāk ko dot citiem.

Pirms diviem gadiem, kad atzīmējāt Zemessardzes 3. Latgales brigādes 30 gadu jubileju, teicāt, ka darba ikdiena ir izaicinājumu pilna. Kas ir vai nav maiņījes?

– Nezināšana mūs nogalina, bet izaicinājumi stiprina. Mēs zinām, ko darām. Mūsu zināšanās ir mūsu stiprums. Izaicinājumi bija un būs, turklāt visdažādākie.

Ko novēlat Latgales ļaudīm?

– Latgaliešiem, kā vienmēr, būt stipriem un lepmiem. Būt dāsniem, palīdzēt tiem, kuri nonāk grūtībās. Pēc pārdomu laika, kas ilgs līdz Ziemassvētkiem, izbaudiet garās brīvdienas, esiet kopā ar ģimeni un draugiem. Izbaudiet mūsu skaisto dabu un janvāra sākumā ķerieties klāt pie jauniem darbiem. Tiem, kuri nav pieņēmuši lēmumu, stājtieties Zemessardzē! Tāpēc jau ir pārdomu laiks... Ar lepmumu varu pateikt, ka mums ir ļoti labi attīstīts kapelānu dienests, mūs atbalsta bīskaps Jānis Bulis. Man ir liels prieks, ka mums ir svarīgas arī garīgas lietas.

Kādi ir komandiera vaļasprieki?

– Man tiešām ļoti patīk makšķerēt zušus un samus... Mājās ir trīs meitas, kuras vienmēr saucu par trīs tornado jeb F-16 lidmašīnām, kas ir ļoti dārgas, ļoti skaistas un iznīcina visu, kas visapkārt.

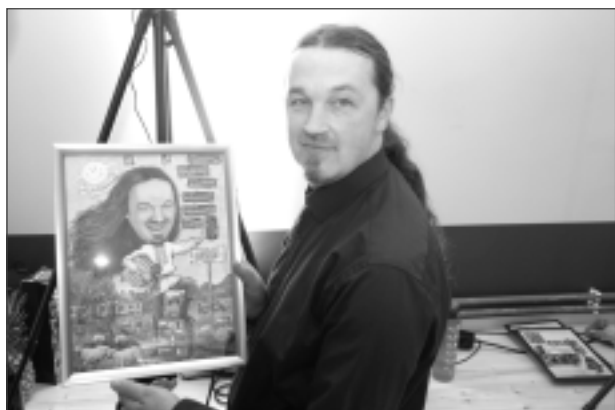
Kā tiek galā?

– Brīvo laiku veltu ģimenei. Ja sanāk, labprāt apciemoju radus un novēlu viņiem un visiem Latvijas iedzīvotājiem veselību!

Sagatavoja E. Gabranovs

Upītē nosvinēti piektie "Gūdi"

Pagājušās nedēļas nogalē Nemateriālās kultūras mantojuma centrā "Upīte" godināja vietējās kopienas kultūrtelpas darītājus un atbalstītājus. Jāsecina, ka īpaši vētrainus aplausus saņēma centra vadītājs Andris Slišāns, kurš todien svinēja arī vārdadienu. Ne mazāk vētrainu reakciju viņš izpelnījās pēc tam, kad klātesošos ar kāju un roku palīdzību aicināja nobalsot, vai būt arī sestajiem "Gūdiem" nākamgad. Būs! Bet kā klājās piektajos "Gūdos"? "Gūdos" saņems 11 nominanti. Neviena vārdu neatklāšu," pirms pasākuma godīgi atzina vārdadienas gaviļnieks.

Jāteic vairāk 'paldies'. Andris Slišāns lepojas, – kopš 2018.gada "Upītes kultūrtelpa" ir iekļauta Latvijas Nacionālajā Nemateriālās kultūras mantojuma sarakstā, "Gūdos" katru gadu atbalsta Latvijas Nacionālais kultūras centrs un Kultūras ministrija. Viņš ir pārliecināts, ka 'paldies' vārdu nekad nav par daudz: "Pēdējā laikā ir sajūta, ka viens otru lamā, kas īpaši jaušams sociālajās vietnēs."

"Plotuo reikle". Daina Slišāne – cylvaks, kas sevi īgulda tradicionāluos dzīduosonās saglobuošonā, puormontuošonā i tuoluok nūdūšonā. "Esmu nedaudz uztraukusies, kaut gan *plātā rikle* ir jau kādus trīsdesmit gadus. Un noteikti būs plata, kamēr dzīvošu," solija Daina.

"Veiklī piersteņi". Ilona Bukša – cylvaks, kas daudz devs, lai jauno Upītes muzikantu paaudze skanātu tik labi. Viņa, saņemot apbalvojumu, neslēpa, ka ir pārsteigta, kaut gan nedaudz saprot, kāpēc ir sumināta: "Man ir bijusi cieša saikne ar Kati un Dominiku – prieks par viņu izaugsmi." Interesanti, ka katru nominantu pieteica kāds cilvēks no zāles.

Kas ir Andris? Priesteris Guntars Skutels, sveicot Andri vārdadienā, uzsvēra, ka pārstāv folkloras kopu "Upīte" (foto): "Andris ir cilvēku zvejnīks, jo man dažreiz nav tik daudz cilvēku vēlā vakara stundā kā viņam. Andri, mums ir prieks, ka esi par mums uzņēmies šefību, kaut gan mēs neesam tās labākās *vuškas*. Piedod par kavējumiem, šķībām balsīm un liekiem kilogramiem. Apsolot laboties. Dāmas šodien tevi tā sabučos, ka sejā būs sarkanā krāsa nedēļas garumā. Tātad, ja redzat, ka Andrim sarkani vaigi, nesauciet *ātro* palīdzību. Vienkārši mēs viņu ļoti mīlojam. Tu mums esi vislabākais, visforšākais, vistievākais ar visgarākajiem matiem, visbārdainākais."

"Vīgluos kuojas". Dāvis Karavoičiks – cylvaks, kas sevi īgulda Upītes puses danču, rūtaļu i spēļu izzynuuošonā, popularizešoņā i tuoluok nūdūšonā. "O, jūs tā speciāli izdarījāt. Balvu saņem mans radnieks Dāvis," pavēstīja muzikants Zintis Krakops.

"Dzeivoj kuo dvorā". Marta Konevāle – cylvaks, kas napsūt, deļ kam, nuok i paleidz – par breivpruotīgū dorbu "Upītes kultūrtelpas" atteistībā. "Man vectēvs teica, lai nebaidos no pensijas, kas tev vēl tālu. Pensijas ir maziņas," Martai vēlēja novada vadītājs.

"Zalta rūkas". Irēna Romka – cylvaks, kas roda šmukumus "Upītes kultūrtelpas" publiskejā vidie i telpā. "Kā Irēnai sevi parādīt no labākās puses, ja visas puses ir smukas?" jautāja S.Maksimovs.

"Tuoli draugi, kas vinmār ir kluot". Grupa "Marysana band" no Latgales – tuoli draugi, kas vinmār ir kluot; kotram ir kuods draugs, kurš nadzeivoj blokus, kuru biži nasateiki, bet, kod Tev juo vādzies, jis byus kluot i atbalsties. Soliste Santa Savicka-Drozdova (foto) atzina, ka pirms daudziem gadiem pirmo reizi "Upītes Uobeļduorzam" pieteicās pati: "Tagad pusgada laikā šeit esam trešo reizi."

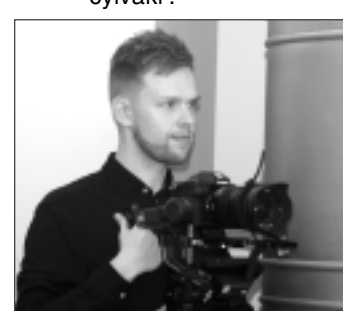

"Rodūšis gors". Lolita Spridzāne – cylvaks, kas sevi īgulda amatnīcības voj kulināruo montuojuma saglobuošonā, puormontuošonā i tuoluok nūdūšonā. "Paļdis," lakoniski noteica Lolita.

"Ciši lobs cylvaks". Pasākuma vadītājs Kozmens Klātesošs zālē aicināja nosaukt laba cilvēka īpašības. "Visas nosauktās daudzās īpašības pieder Arnim Bukšam," viņš secināja. Arnis (foto) peticīgi oponēja, ka mūsu prezidenti bijuši vienkārši 'lobi cylvāki'.

"Kadru arhitekts". Salvī Mass – cylvaks, kas ir gon režisors, gon scenogrāfs, gon gaismu muokslenīks, gon operators i kas viel tik nā; cylvaks, kas Upīti ruoda pasaulei. "Laikam kino uzņem," secināja klātesošie.

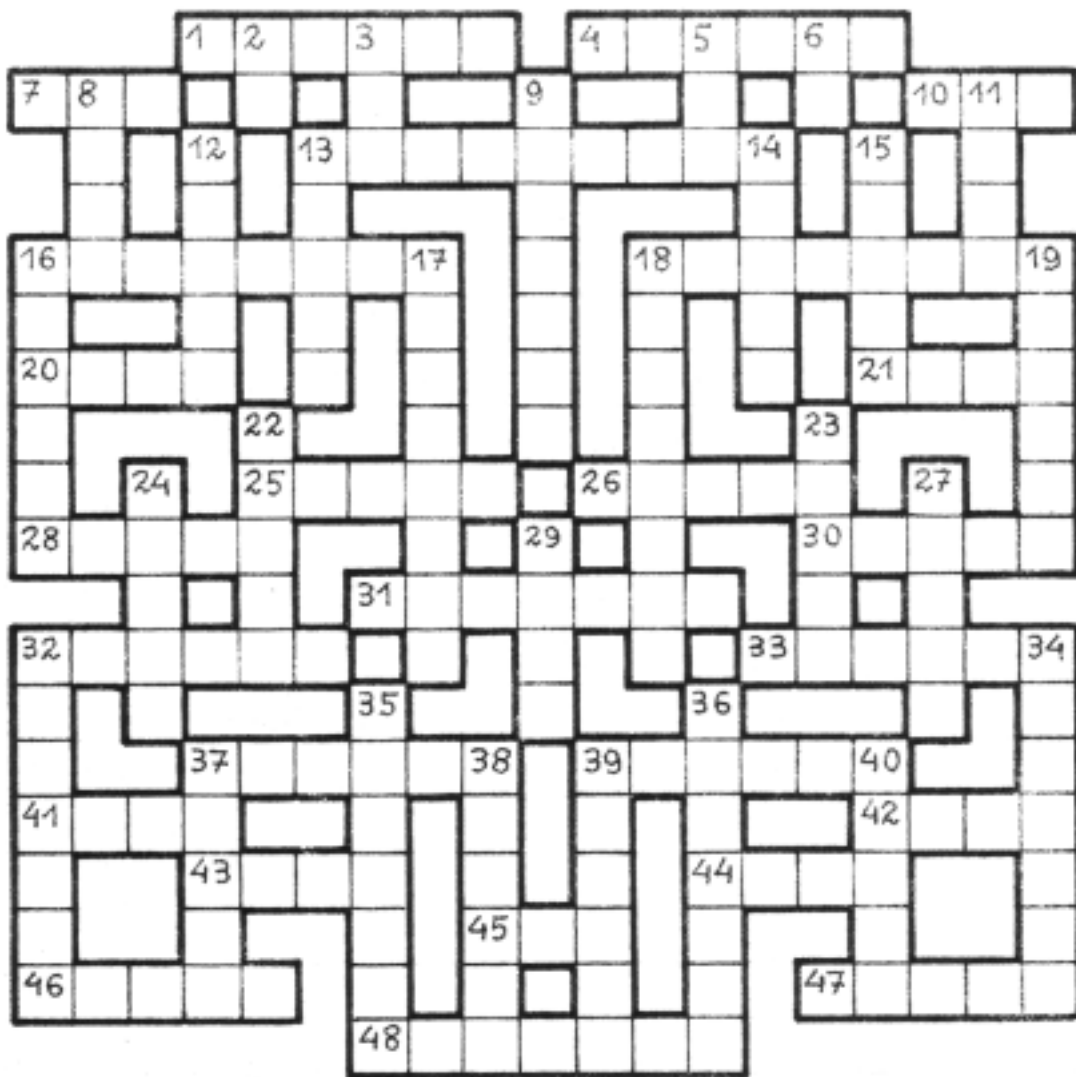
Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.decembrim.

12.kārta

Novembra mīklu atrisināja:
A.Mičule (Tilža), I.Svilāne, (Lazdukalns), Z.Pulča, J.Pošeika, J.Baranova (Balvi).
Par novembra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem ZITA PULČA no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

“Mērvienības” (avoti: I.Ruberte “Senvārdu vārdnīca”, “Latviešu tautas mīklas”, interneta resursi)

Horizontāli: 2. Naudas vienība, ar nosaukumu Latvijas ..., izmantota Latvijas Republikā 1919.–1922.g. un 1992.–1993.g. 4. Naudas summa vai citas vērtības, kas jāatdod aizdevējam vai jāsaņem aizdevējam. 6. Metāls, kura sakausējumus izmanto monētu izgatavošanai. 7. Sena masas mērvienība – 20 mārciņas jeb 8, 376 kg. 9. Kā tilpuma mērvienība ir sters? 10. 3,5 gramu zelta monēta, līdz 19.gadsimta beigām lietota daudzās Eiropas valstīs, 1687.gadā to sāka kalt Kurzemes un Zemgales hercogistē. 12. Nots. 13. Latvijas Republikas nacionālās valūtas simbols. 14. Svara mērvienība beramiem produktiem Krievijas impērijā – aptuveni 163,81 kg, lietota Latvijas teritorijā. 16. Garuma mērvienība Krievijas impērijā – 4,445 cm, lietota Latvijas teritorijā. 19. Daudzskaitļa norādāmais vietniekvārds. 22. Der. 23. Sasummēt. 26. Sena šķidruma mērvienība – 120 stopi. 29. Mainīt. 30. Sena šķidruma mērvienība – 30 stopi. 34. Siknaudas vienība, monēta, lietota Latvijas teritorijā 1581.–1795.g. 36. Elementi, kas veido dabu iegūšanai, elementus izmanto monētu izgatavošanai. 37. Sena, parasti sudraba viduslaiku monēta, lietota arī Livonijā, 1575.gadā to sāka kalt Kurzemes un Zemgales hercogistē. 40. Lieli darba rati. 41. Sena naudas vienība – ceturtā daļa no dāldera. 43. Rotaslieta, attēlota uz 2007.gada izlaiduma 1 lata monētas. 45. Šķidruma mērvienība Krievijas impērijā – 0,61 litri, lietota Latvijas teritorijā. 46. Sena, parasti sudraba monēta, Latvijas teritorijā to sāka kalt 1525.gadā Cēsīs, vēlāk – Rīgā un Jelgavā. 47. Sena tilpuma mērvienība – 0,5 litri. 48. Finanšu dokuments, kurā detalizēti uzskaita darba gaidāmās izmaksas. 49. Sena labības tilpuma mērvienība 15.–16.gs. Latvijas teritorijā – aptuveni 69 litri (varēja būt arī 70–100 litri), svars aptuveni 48 kg. 50. Garuma mērvienības Krievijas impērijā – 30,48 cm, lietotas Latvijas teritorijā.

Vertikāli: 1. Laukuma mērvienība – 100 m². 3. Latviešu tautas paruna vēsti – ko ..., to pļausi. 4. Masas mērvienība Krievijas impērijā – 16,380 kg, lietota Latvijas teritorijā. 5. Sniedz otram. 6. Garuma mērvienība Krievijas impērijā – 1066,8 metri, lietota Latvijas teritorijā. 8. Saplēst, sadauzīt. 9. Sena naudas vienība Hanzas savienības pilsētās, pēc 1515.gada arī Livonijā, monētas tika kaltas arī Rīgā. 11. Šķidruma mērvienība Krievijas impērijā – aptuveni 1,3 litri, lietota Latvijas teritorijā. 14. Rokas sviri – svira ar maināmu atbalsta punktu. 15. Garuma mērvienība Krievijas impērijā – aptuveni 2,13 metri, lietota Latvijas teritorijā, arī sena malkas tilpuma mērvienība. 17. Nākamajā dienā. 18. Sena garuma mērvienība – aptuveni 18–23 cm (attālums starp izstieptu ikšķi un vidējo pirkstu). 20. Laukuma mērvienība – 4046,8546 m², radās viduslaikos, platība, kuru ar vērsi varēja uzart vienas dienas laikā. 21. Kā sauca senāko pazīstamo standarta masas mērvienību, kas bija Babilonijā? 24. Gan viens, gan otrs. 25. Antonīms vārdam ‘garš’. 27. Masas mērvienība – 453,6 gramu, lietota arī Krievijas impērijā – 409,5 gramu, Latvijas teritorijā – 418,8 gramu. 28. Sena sudraba monēta, minēta Kārļa Skalbes pasakā, kuras galvenais varonis ir pirtnieks Ansis. 31. Sena garuma mērvienība – aptuveni 50–65 cm (attālums no elkoņa līdz vidējā pirksta galam). 32. Siknaudas vienības Krievijā kopš 1535.gada naudas reformas, arī PSRS un ar pārtraukumiem Krievijas Federācijā, ar nosaukumu Latvijas ... izmantotas Latvijas Republikā 1919.–1922.g. 33. Garuma mērvienība Krievijas impērijā – 71,12 cm, lietota Latvijas teritorijā. 35. Sena sāls mērvienība – 108 stopi. 36. Ikkatra, bez izņēmuma. 38. Zemes josla, kad zeme sadalīta apstrādāšanai. 39. Valsts, kurā Krievijas impērijas mēru sistēmu pilnīgi atcēla 1924.gada 1.janvārī, pārejot uz Starptautisko mērvienību sistēmu. 42. Varēt. 44. Sena skaita mērvienība zivju tirdzniecībā – 30 gabali.

Novembra (“Mērvienības”) atrisinājums

Horizontāli: 2. Rublis. 4. Parāds. 6. Varš. 7. Pods. 9. Malkas. 10. Dukāts. 12. Re. 13. Ls. 14. Birkavs. 16. Veršoks. 19. Tie. 22. Pas. 23. Saskaitīt. 26. Āms. 29. Mīt. 30. Enkurs. 34. Grasis. 36. Veidne. 37. Siliņš. 40. Ores. 41. Orta. 43. Sakta (Pūcessakta). 45. Pusstops. 46. Dālderis. 47. Kauss. 48. Tāme. 49. Pūrs. 50. Pēdas.

Vertikāli: 1. Ārs. 3. Sēsi. 4. Puds. 5. Dod. 6. Versts. 8. Sasist. 9. Marka. 11. Stops. 14. Bezmēns. 15. Ass. 17. Rīt. 18. Sprīdis. 20. Akrs. 21. Mīna. 24. Abi. 25. Īss. 27. Mārciņa. 28. Vērdiņš. 31. Olekts. 32. Kapeikas. 33. Aršīna. 35. Mērmuca. 36. Visas. 38. Šņore. 39. Latvija. 42. Spēt. 44. Kāls.

Īsumā

Aicina uz nodarbību

Balvu novada Muzeja vadītāja Iveta Supe informē, ka 11.decembrī interesentiem ir iespēja piedalīties muzejpedagoģiskā nodarbībā “Ceļā uz Ziemassvētkiem. Masakošanās”, kur varēs izziņāt latviešu tradicionālos masku veidus, kā arī neizpaliks sejas masku izgatavošana no kartona. Iepriekšēja pieteikšanās, tālr. 28694615 (Māra).

Sākusies pieteikšanās

2025.gada 1.martā jau 17.reizi tiks pasniegtas latgaliešu kultūras gada balvas “Boņuks”. Līdz 13.janvārim Latgales vēstniecība GORS izsludina pretendentu pieteikšanos. Māla statuetes par paveikto 2024.gadā saņems latgaliskās kultūras aktivitātes, notikumi, procesi un personības. “Boņuks” vēl arvien ir vienīgā balva, kura turpina īpaši izcelt un godināt sasniegumus un padarīto latgaliskās kultūras dzīvē.

Par dabas bagātībām veselībai

Zinaida Logina

Elita Melne tiek ar klausītājiem Naudaskalna bibliotēkā. Viņa atklāja, ka neskatās televizoru, bet savu brīvo laiku velta hobiem, – iet dabā, vāc ārstniecības augus un gatavo no tiem veselību stiprinošas ziedes, tējas vai citus dzērienus.

Naudaskalna bibliotēkā sadarībā ar Latvijas Sarkanu Krustu aizvadīta tikšanās ar dabas veļu izziņātāju Elitu Melni. Pirms tam viņa ar savām zināšanām dalījās arī ar LSK Balvu nodaļas apmeklētājiem.

Elita labprāt cilvēkiem sociālajos tīklos un klātienē stāsta par augiem un to, ko no tiem var pagatavot mājās ikviens savas veselības uzlabošanai. “Mēs zinām, ka senākos laikos cilvēki ārstējās tikai ar augu pasauli, lēnām krājot zināšanas caur savu pieredzi. Iegūtās zināšanas senči sargāja un nodeva tās no paaudzes paaudzē. Tāpēc bija kāds viedais cilvēks, kurā ieklausījās vairāk un pēc kura receptēm vadījās citi, – darīja precīzi tā, kā teica. Arī tagad mums par augu pasauli jābūt ziņoņiem, jo tie var gan palīdzēt, gan tieši otrādi – kaitēt, jo arī pie mums ir indīgi augi, sēnes. Piemēram, Latvijas indīgākais augs – velna rutks, indīgākā sēne – baltā mušmire, tāpēc jābūt ziņoņiem to atpazīšanā. Ja gribat apgūt ko no augu pasaules zināšanām, ir jāmācās,” sarunas sākumā uzsvēra Elita. Viņa piebilda, ka nedrīkst būt vieglprātīgiem, izlasot kādus pamudinājumus, piemēram, pavasarī doties dabā un vākt pumpurus, apēst pirmos zaļumus. Tā, lasot gārsu, nejausi var ielasīt indīgo velna rutku vai plankumaino suņustobru jeb indīgo zalktenes pumpuru.

Interesanta pasaule ir ārstnieciskās piepes, sēnes. Latviešiem pastāstīt, ka veselīgi ir vārtēt tēju no piepes, ir pagrūti, jo traucē pārmanotās atziņas, kas ir vai nav derīgas. “Lūk, bērza čaga. Liekas, kas tur īpašs, bet šī piepe satur ap 200 dažādu ārstniecisko vielu, tāpēc iedarbība uz cilvēka organismu ir ļoti plaša. Ja atrodat, ņemiet uz mājām, – pastāstīšu, kā to pareizi ievākt. To var ievākt no dzīvjiem bērziem, vēlams augstāk par krūšu līmeni. Piepe izsūc no koka vērtīgās vielas, un augstāk to ir vairāk. Kad tā nolauzta vai nozāģēta no koka, mājās to uzreiz jāapstrādā – jāsasalcina, citādi piepe sakaltīs. Melno virsniņu notīrīt nevajag – izpētīts, ka tā satur pretvīrusu vielas,” detalizēti savas zināšanas par piepi atklāja lektore, mudinot meklēt informāciju un vairāk uzzināt pašiem. Viņa ieteica vākt un mājās nest tikai tos augus, kurus pazīst, kā arī pastāstīja, kā pagatavot oksimelu, kas ir augu, medus un ābolu etiķa maisījums, kura pielietojums ir ļoti plašs.

Sagatavoja E.Gabranovs

Apsveikums

Kad puķes dārzā nokož salnas
Un rudens lielie lieti klāt.
Tu pakāp augstāk gadu kalnā,
Mēs gribam Tevi godināt!

Miļi sveicam **Mariju Franci** skaistajā dzīves jubilejā!
Vēlam dvēselei mieru, mūžam stipru veselību.
Marija Svilpe un Vija Bukša

Darba piedāvājums

Gulbenes novada pašvaldība, reģistrācijas numurs 90009116327, **aicina pieteikties darbā uz Gulbenes novada Centrālās pārvaldes Attīstības un iepirkumu nodaļas vadītāja** (profesijas kods 1213 23) **amatu uz nenoteiktu laiku.**

Mēs piedāvājam:

- atbildīgu un dinamisku pilnas slodzes darbu uz nenoteiktu laiku;
- profesionālās izaugsmes iespējas, attīstot un pilnveidojot amata prasmes;
- neļaimas gadījumu apdrošināšanu;
- sociālos un citus labumus atbilstoši darba rezultātiem pašvaldības noteiktā kārtībā;
- darbu valsts amatpersonas statusā;
- mēnešalgu, sākot **no 1993,00 EUR** (39.1.saime, V līmenis, 12.mēnešalgu grupa, 4.kategorija, 1.pakāpe) pirms nodokļu nomaksas, **līdz 2178,00 EUR** (39.1.saime, V līmenis, 12.mēnešalgu grupa, 4.kategorija, 7.pakāpe) pirms nodokļu nomaksas.

Ar atklāta konkursa nolikumu uz Gulbenes novada Centrālās pārvaldes Attīstības un iepirkumu nodaļas vadītāja amatu, sludinājumā minētajām prasībām un galvenajiem amata pienākumiem var iepazīties Gulbenes novada pašvaldības mājaslapā www.gulbene.lv.

Amata pretendentiem konkursa pieteikums iesniedzams līdz **2024.gada 27.decembra pulksten 16.**

Dažādi

SIA HAMAL, reģ. 40003495736, Kalna iela 9, Kubuli, Kubulu pag., Balvu nov.

METĀLA BĀZE

- IEPĒRKAM** ✓ Metāllūžņus
  - ✓ Metālu
  - PĀRDODAM** ✓ Skrūves, troses, ķēdes
  - ✓ Elektromotorus
  - ✓ Tehniskās gāzes
- Viss priekš metināšanas un metāla darbiem**

Dziļurbumu un spīču ierīkošana.
Tālr. 29142220.

Meklē vecus radio, magnetofonus, plašu atskaņotājus, ražotus līdz 1995.g. Tālr. 26470859.

Siltinām mājas ar ekovati, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Dūmvadu, dabisko ventilāciju, apkures ierīču, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Dūmu detektoru. Jumtu remonts, maiņa. Telpu remontdarbi. Tālr. 22363236, 20404400.

Pārdod

Bio saimniecība pārdod SIVĒNUS.
Tālr. 29234943.

Pārdod pirti (3x4,5 m), cena *runājama*, Balvu novadā.
Tālr. 29275519.

Pārdod karabīni CZ-457, 22, WMR, optika, klusinātājs, viss jauns, 1350 eiro. Tālr. 28323112.

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 29332209.

Pārdod kartupeļus, burkānus, bietes. Tālr. 29432655.

Pārdod kombaina *Jeņisej* rezerves daļas. Tālr. 26469567.

Pārdod grieztu, skaldītu malku. Ar piegādi. Pieejama arī sausa malka. Tālr. 29196108.

Pārdod skaldītu malku ar piegādi. Tālr. 26425960.

Pērk

Pērk izcirstus mežus,
3000 EUR/ha. Tālr. 25674659.

Craftwood pērk meža īpašumus,
cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Iepērkam LIELLOPUS!
info@senlejas.lv
62003939

PĒRKAM

Augošu koku cirsma
un sortimentus pie ceļa

- Meža īpašniekiem:**
- Veicam bezmaksas konsultācijas;
  - Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsnu iestigošanā;
  - Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com.lv

Līdzjūtības

*Kļūst dzīvības siltums par sveci,
Kas gaismu ir beigusi liet.
Miļš cilvēks
Kad projām mūžībā iet.*

(K.Apškrūma)
Izsakām līdzjūtību **Dzidrai Dulmanei, MĀTI** mūžīgā mierā pavadot.
Tilžas KVN kolektīvs

*Saņem silti, Zemes māte,
Manu miļu māmuliņu;
Ieliec viegli savā klēpī
Sagurušo augumiņu.*

Izsakām vissirsnīgāko līdzjūtību **Dzidrai Dulmanei**, zaudējot **MAMMU.**
Klasesbiedrenes: Lilita, Inese, Maruta, Daiga

*Košu ziedu, dziesmu klusu,
Nav ko citu dāvināt.
Viegļas smiltis, saldu dusu
Kapu kalnā, māmuliņ.* (M.Ķempe)

Izsakām līdzjūtību **Dzidrai Dulmanei un piederīgajiem**, pavadot **GENOVEFU BERĶI** kapu kalniņā.
Tilžas pagasta pakalpojumu centra kolektīvs

*Dvēs'le viegli aizlido
Turp, kur apkļust visas vētras.
Dieva dārzos mūžīgos
Viņš mums jaunu dzīvi dos.*

Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Dzidrai Dulmanei un tuviniekiem**, **MĀMUĻU** kapu kalniņā pavadot.
Dzeņu un krustmeitas ģimenes

*Kaut es savu māmuliņu
Caur zemi sadzirdētu!
Es satītu valodiņu
Kā dzijīņu kamolā.* (Latv.t.dz.)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Elītai, Dzidrai un visiem tuviniekiem**, pavadot **GENOVEFU BERĶI** mūžības ceļā.
Tilžas KVN etnogrāfiskais ansamblis "Sagša"

*Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama,
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalniņā.*

Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Dzidrai Dulmanei un tuviniekiem**, **MĀMIŅU** mūžībā pavadot.
"Tilžas Rūķiši"

*Es palieku tepat –
Aiz zvaigznēm, kur sargeņģeļi mit,
Miļo sirdspukstos
Un baltās domas krustcelēs, kur
satikties... (O.Lisovska)*

Izsakām līdzjūtību **Armandam Dulmanim un pārējiem tuviniekiem**, **VECMĀMIŅU** kapu kalniņā pavadot.
Z/S "Doburūči" kolektīvs

*Ziema baltus sapņus bārsta,
Mana vecmāmiņa mūža miegu guļ.
Aijā, zemīt, viņu silti, silti,
Dziediet viņai dziesmu, debess.*

Kad mīļās **VECMĀMIŅAS DVĒSELĪTE** dodas aizsaules Dieva dārzos, izsakām visdziļāko līdzjūtību **Kasparam, Armandam un tuviniekiem.**
Zintis un Valters ar ģimenēm

*Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,
Un kaut kur dziļi sirdī sāpes mit.
Izsakām līdzjūtību mazmeitai **Ivetai Sockai-Puisānei ar ģimeni un pārējiem tuviniekiem**,*

LUCIJU MASU pavadot Mūžībā.
Māra, Līvija, Anna ar ģimenēm un Valija Stableniece

*Ilgu mūžu nodzīvoju,
Daudz darbiņu padariju,
Lai nu viegli Zemes māte
Pārklāj savu paladziņu.*

Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Ivetu Socku-Puisāni un viņas ģimeni, VECMĀMIŅU, VECVECMĀMIŅU** zemes klēpi guldot.
Genovefa, Auseklis, Lucija Dobrovoļska

Afiša

* Sākums 7.lpp.

Tilžā

7.decembrī plkst. 13.00 Tilžas KVN vēstures istabās gaidīsim pustumūža un vecāka gadagājuma ļaudis uz nedaudz nostalgisku noskaņu pasākumu "Parunāsim krēslas stundā". *Ziemas saulgriežu tradīcijas, kulinārais mantojums – darbosimies praktiski, salvetes svētku galdam – darbosimies praktiski, apsveikuma kartiņu sūtīšanas kultūra tagad un senāk.*

7.decembrī plkst. 17.30 Tilžas Kultūras un vēstures namā Balvu KAC teātra studijas stāstu izrāde A.Grīniece "Mazpilsētas mazstāstiņi". *Stāstu izrādes režisore – Inese Daukste. Scenogrāfijas, kostīmu konsultante – Ina Priedīte, muzikālais noformējums – Jānis Ločmelis. Piedalās: Zane Staģe, Anna Ruņģe, Zanda Arnicāne, Ināra Bodniece, Anīta Petrova, Inta Kuļša, Mareks Brenčs, Harry Harrison, Artūrs Pušpurs, Armīns Sermūkšs. Ieejas maksa – ziedojums 3 eiro. Labāko vietu skaits ierobežots, tāpēc būsim pateicīgi, ja piezvanīsi un pieteiksi izrādes apmeklējumu (tālr. 27870251).*

No 10. līdz 13.decembrim "Rūķu ceļojošā cepeškrāsns". *Noteiktos laikos, noteiktās vietās rūķi aicinās iedzīvotājus uz piparkūku cepšanu un našķošanas.*

Viļakā

Viļakas muzejā jaunās muzeja ekspozīcijas "Viļakas apkārtnē vēstures likločos" apskate (ekspozīcija papildināta ar inovatīvām tehnoloģijām).

Viļakas muzeja izstāžu zālē (Klosterā ielā 1) skatāma Evitas Zarembas-Krīgeres izstāde "Sazemējums", kurā iespējams baudīt unikālus krustdūriena izšuvumus. Izstādi iespējams apskatīt **līdz 24.janvārim.**

12.decembrī plkst. 14.00 pārvaldes aktu zālē BALTO ZEĶĪŠU svētki 2024.gadā Viļakas pilsētā dzimušajiem bērniņiem.

12.decembrī plkst. 15.00 pie pārvaldes ēkas Viļakas pilsētas egles iedegšana kopā ar iņģo Grinču. Iespēja izbraukt ar Ziemassvētku rūķa poniju (maksas pakalpojums).

15.decembrī Viļakas kultūras nams organizē "Ģimeņu skrējienu pēc dāvanām", trases garums – 2,5 km, **STARTS plkst. 15.00**, piesakies līdz 8.decembrim pa tālr. 25761241, ziedojums – 2 EUR/persona.

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: vaduguns.lv

Vaduguns
INDEXSS 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** – T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** – T. 26707934;
A.SOCKA – T. 29378903; **I.TUŠINSKA** – T. 27145837;
A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORĒ – **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA – T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ – T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs – **64520961**

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespēsts SIA
"Poligrāfijas grupa
Mūkusalā", Rīgā,
Mūkusalas 15A
Tirāža – 2130